

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

CHRISTINE STIX-HACKL

12 päivänä huhtikuuta 2005¹

Sisällys

I Johdanto	I - 8155
II Asiaa koskevat oikeussäännöt	I - 8156
A Luokittelu yhdistettyyn nimikkeistöön	I - 8156
B Sitova tariffitieto	I - 8158
1. Tullikoodeksi	I - 8158
2. Soveltamisasetus	I - 8159
III Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet	I - 8160
IV Ennakkoratkaisukysymyksiin vastaaminen	I - 8163
A Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys	I - 8163
1. Asian käsittelyyn osallistuneiden keskeiset lausumat	I - 8163
2. Oikeudellinen arviointi	I - 8165
a) Alustavat huomautukset	I - 8165
i) Yleiskatsaus kansallisten tuomioistuinten ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskeviin velvollisuuksiin	I - 8165
ii) Ongelmanasettelujen systematisointi ennakkoratkaisukysymys huomioon ottaen	I - 8168
b) Ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus asiassa Foto-Frost annetun tuomion mukaan	I - 8170
c) Ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen velvollisuus esittää ennakkoratkaisupyynnön asiassa CILFIT ym. annettu tuomio huomioon ottaen ...	I - 8173
i) Asiassa CILFIT ym. annettua tuomiota koskevat periaatteelliset huomautukset	I - 8173

¹ — Alkuperäinen kieli: saksa.

INTERMODAL TRANSPORTS

ii) Tilanne asiassa CILFIT ym. annetun tuomion jälkeen	I - 8180
iii) Nyt esillä olevan asian erityispiirteet — ennakkoratkaisupyyntöön esittämismvelvollisuuden automaattisuus	I - 8182
iv) Ennakkoratkaisupyyntöön esittämismvelvollisuus yhdenvertaisuusperiaatteen perusteella	I - 8185
v) Asiassa CILFIT ym. annetun tuomion perusteella nyt esillä olevan asian osalta tehtävät päätelmät	I - 8186
B Toinen ennakkoratkaisukysymys	I - 8187
1. Asian käsittelyyn osallistuneiden keskeiset lausumat	I - 8187
2. Asian arviointi	I - 8187
V Ratkaisuehdotus	I - 8189

I Johdanto

1. Hoge Raad der Nederlandenin 21.11.2003 tekemällään välipäätöksellä esittämään ja yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 24.11.2003 saapuneeseen ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvä keskeinen kysymys on, onko kansallinen tuomioistuin velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen, kun asianosainen vetoaa toisen jäsenvaltion tulliviranomaisen kolmannelle samantapaisen tavaran osalta antamassa sitovassa tariffitiedossa esitettyyn luokitteluun, joka ei kansallisen tuomioistuimen käsityksen mukaan ole sopusoinnussa yhdistetyn nimikkeistön kanssa ja josta se aikoo tämän vuoksi poiketa.

2. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy lisäksi, onko senkalaiset ajoneuvot, joista on kysymys pääasian oikeudenkäynnissä, luokiteltava tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87² liitteessä I, sellaisena kuin se on muutettuna 26.10.1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2261/98,³ olevaan yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709.

3. Nämä kysymykset ovat tulleet esiin Hoge Raad der Nederlandenissa vireillä olevassa kassaatiomuutoksenhakumenettelyssä, jossa Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu yhtiö Intermodal Transports BV (jäljempänä

2 — EYVL L 256, s. 1.

3 — Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annettu asetus (EYVL L 292, s. 1).

Intermodal), kotipaikka Amsterdam, on valittanut tuomiosta, jossa *Gerechthof te Amsterdam* on pysyttänyt Alankomaiden tulliviranomaisten suorittaman ja Intermodalin riitauttaman tulliluokittelun, jonka mukaan tietyt moottoriajoneuvot, joista käytetään nimitystä *Magnum ET-120 Terminal Tractors*, luokitellaan yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8701 20 10.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Luokittelu yhdistettyyn nimikkeistöön

4. Yhteisössä tavarat luokitellaan tullitariffin määräämistä ja tilastointia varten asetuksella N:o 2658/87 käyttöön otettuun yhdistettyyn nimikkeistöön, joka puolestaan perustuu kansainväliseen harmonoituun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmään⁴ (jäljempänä harmonoitu järjestelmä).

5. Yhdistetyn nimikkeistön liitteessä I olevaan 87 ryhmään, josta on kysymys nyt esillä

⁴ — Harmonoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, joka perustuu 14.6.1983 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen, joka on hyväksytty yhteisön puolesta harmonisoitua tavarankuvaus- ja -koodausjärjestelmää koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja siihen liittyvän muutospöytäkirjan hyväksymisestä 7 päivänä huhtikuuta 1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY (EYVL L 198, s. 1).

olevassa asiassa, kuuluvat ”kuljetusvälineet ja kulkuneuvot, muut kuin rautatien tai raitiotien liikkuvaan kalustoon kuuluvat, sekä niiden osat ja tarvikkeet”.

6. Tämän ryhmän 2 huomautuksen mukaan ’ilmaisulla ”traktorit’ [tarkoitetaan] ajoneuvoja, jotka on rakennettu ensisijaisesti muun kuljetusvälineen, koneen, laitteen tai kuorman vetämiseen tai työntämiseen, myös jos ne pääasiallisesti traktorina käytön ohessa on toissijaisesti sovitettu työvälineiden, siementen, lannoitteiden tai muiden tavaroiden kuljetusta varten”.

7. Yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8701 kuuluvat ”traktorit, muut kuin nimikkeeseen 8709 kuuluvat”; siinä on muun muassa seuraavat alanimikkeet:

8701 20 — maantiekuljetuksiin tarkoitetut puoliperävaununjen vetotraktorit:

— 8701 20 10 — — uudet

— 8701 20 90 — — käytetyt.

8. Yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709 kuuluvat muun muassa "itseliikkuvat trukit, joissa ei ole nosto- eikä käsittelylaitteita ja jollaisia käytetään tehtaissa, varastoissa, satama-alueilla tai lentokentillä tavarankuljetukseen lyhyitä matkoja — —".

3. Niiden kääntösäde on suunnilleen ajoneuvon pituuden mittainen.

9. Yhdistetyn nimikkeistön perustana olevan harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän selityksissä (jäljempänä harmonoidun järjestelmän selitykset) on nimikkeeseen 8709 osalta muun muassa seuraavat selvennykset:

Tämän nimikkeen ajoneuvoissa ei tavallisesti ole umpinaista ohjaamoa, vaan kuljettajan paikkana on usein ainoastaan lava, jolla hän seisoo ohjatessaan ajoneuvoa. Eräissä tyypeissä kuljettajan istuimen yläpuolella saattaa olla suojakehys, metalliverkko jne.

"— — Tähän nimikkeeseen kuuluvien ajoneuvojen olennaisimmat yhteiset tuntomerkit, jotka yleensä erottavat nämä ajoneuvot nim. 87.01, 87.03 tai 87.04 kuuluvista, ovat seuraavat:

Tämän nimikkeen ajoneuvot voivat olla myös taluttaen ohjattavia. — —

1. Ne eivät rakenteeltaan eivätkä yleensä suunnittelun erityispiirteiltään sovellu käytettäväksi matkustaja- tai tavarankuljetukseen maanteillä tai muilla yleisillä teillä.

Traktorit, jollaisia käytetään rautatieasemilla, on etupäässä suunniteltu vetämään tai työntämään muita ajoneuvoja, esim. pieniä perävaunuja. Ne eivät itse kuljeta kuormaa ja ne ovat tavallisesti kevyempiä ja teholtaan heikompia kuin nimikkeeseen 87.10 traktorit. Tämäntyyppisiä traktoreita voidaan käyttää myös telakoilla, varastoissa jne. — —."

2. Niiden huippunopeus kuormattuna on yleensä enintään 30—35 km tunnissa.

B *Sitova tariffitieto*

10. Sitä, miten kansalliset tulliviranomaiset voivat antaa niin sanottuja sitovia tariffitietoja, säännellään yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2913/92,⁵ sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston 19.12.1996 antamalla asetuksella (EY) N:o 82/97,⁶ (jäljempänä tullikoodeksi) sekä 2.7.1993 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2454/93⁷ (jäljempänä soveltamisasetus), sellaisena kuin se on muutettuna 18.12.1996 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 12/97.⁸

1. Tullikoodeksi

11. Tullikoodeksin 4 artiklassa säädetään muun muassa seuraavaa:

”Tätä koodeksia sovellettaessa tarkoitetaan
— —

5 — EYVL L 302, s. 1.

6 — Yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 muuttamisesta annettu asetus (EYVL 1997, L 17, s. 1).

7 — Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annettu asetus (EYVL L 253, s. 1).

8 — Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetun asetuksen (ETY) N:o 2454/93 muuttamisesta annettu asetus (EYVL 1997, L 9, s. 1).

5) ’päätöksellä’ tulliviranomaisen yksittäistapauksessa suorittamaa tullilainsäädäntöä koskevaa hallinnollista tointa, jolla on oikeudellisia vaikutuksia yhteen tai useampaan määritettyyn tai määritettävissä olevaan henkilöön; tähän käsitteeseen sisältyy muun muassa 12 artiklassa tarkoitettu sitova tariffitieto; — — .”

12. Tullikoodeksin 12 artiklan 1–6 kohdassa säädetään muun muassa seuraavaa:

”1. Tulliviranomaisten on kirjallisesta hakemuksesta ja komiteamenettelyä noudattaen määritettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti annettava sitovia tariffitietoja tai sitovia alkuperätietoja.

2. Sitova tariffitieto tai sitova alkuperätieto sitoo tulliviranomaisia tiedon saajaan nähden ainoastaan tavarann tariffin luokittelun tai vastaavasti tavarann alkuperämäärityksen osalta.

— —

4. Sitova tieto on voimassa tariffien osalta kuusi vuotta ja alkuperän osalta kolme vuotta siitä ajankohdasta, jona se on annettu. Poiketen siitä, mitä 8 artiklassa säädetään, tieto on mitätöitävä, jos se perustuu hakijan antamiin epätarkkoihin tai puutteellisiin tietoihin.

iii) jos se kumotaan tai sitä muutetaan 9 artiklan mukaisesti ja jos sitovan tiedon saajalle ilmoitetaan sen kumoamisesta tai muuttamisesta.

5. Sitova tieto lakkaa olemasta voimassa:

Sitova tariffitieto lakkaa i ja ii alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa olemasta voimassa sinä ajankohtana, jona mainitut toimenpiteet julkaistaan, — — .

a) tariffien osalta:

i) jos annetaan asetus eikä tieto enää ole kyseisellä asetuksella säädetyn oikeuden mukainen,

— — ”

ii) jos se tulee ristiriitaiseksi jonkin 20 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun nimikkeistön tulkinnan kanssa:

2. Soveltamisasetus

— yhteisön tasolla yhdistetyn nimikkeistön selityksiin tehdyn muutoksen tai Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomion takia, — —

13. Soveltamisasetuksen II osastossa on joukko sitovien tariffitietojen oikeudellista ulottuvuutta ja niihin sovellettavaa menettelyä koskevia täsmennyksiä.

14. Soveltamisasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa säädetään ristiriitaisten sitovien tietojen osalta seuraavaa:

”Jos kahden tai useamman sitovan tiedon välillä on ristiriitaisuuksia:

— komissio ottaa tämän kysymyksen käsiteltäväksi omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion edustajan pyynnöstä komiteassa joko sen seuraavan kuukauden kokouksessa tai lähimmässä kokouksessa,

— komiteamenettelyn mukaisesti komissio päättää mahdollisimman pian ja viimeistään kuusi kuukautta ensimmäisessä luettelumakohdassa mainitusta kokouksesta tapauksen mukaan toimenpiteestä nimikkeistöä tai alkuperää koskevien säännösten yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi.”

15. Soveltamisasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan sitovaan tariffitietoon voi vedota ainoastaan tiedon saaja. Tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetään lisäksi, että tarifiin luokittelun osalta sitovan tiedon saaja voi käyttää sitä tietyn tavarantoimen osalta

ainoastaan, jos tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todetaan, että kyseinen tavara kaikilta osin vastaa esitetyssä tiedossa kuvattua tavaraa.

16. Soveltamisasetuksen 11 artiklassa säädetään lopuksi, että jäsenvaltion tulliviranomaisten 1 päivästä tammikuuta 1991 alkaen antamat sitovat tariffitiedot sitovat samoin edellytyksin kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia.

III Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

17. Intermodal teki 1.3.1999 Amsterdamiassa tulli-ilmoituksen kahdeksasta Magnum ET-120 Terminal Tractors -moottoriajoneuvosta ilmoittaen ne yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 8709 11 90.

18. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen selvityksen mukaan tämäntyyppinen ajoneuvo on nelipyöräinen moottoriajoneuvo, jossa on 132 kilowatin dieselmoottori, jonka pyörimisnopeus on 2 500 kierrosta minuutissa, ja täysautomaattinen vaihteisto, jossa on neljä vaihdetta eteenpäin ja yksi peruutusvaihte. Siinä on suljettu ilmajousituksen varassa oleva ohjaamo ja ilmajousitettu kuljettajan istuin. Alustassa on niin

sanottu nostotaso, jonka nostokorkeus on 60 senttimetriä ja enimmäisvetokyky 32 000 kilogrammaa. Nostotasoa käytetään trailerin (perävaunun) kiinnittämiseen.

kuten Intermodal oli oletanut, vaan yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 8701 20 10, ja ne määräisivät Intermodalin maksamaan tätä luokittelua vastaavan suuremman tullin.

19. Intermodalin antamassa esitteessä kuvaillaan kyseessä olevaa ajoneuvoa vielä seuraavasti: "Takavetoinen Magnum ET-120 on kehitetty erityisesti trailereiden käsittelyyn jakelukeskuksissa ja suurissa varastoissa. Erityisen matala alusta mahdollistaa myös niin sanottujen mega- tai jumbotrailereiden käsittelyn. Jopa sellaisten trailereiden käsittely, joiden etu-uloke on erittäin suuri, on Magnum ET-120:n lyhyen (ja markkinoiden parhaan) kääntösäteen ansiosta hyvin yksinkertaista."

22. Intermodal valitti tästä päätöksestä *Gerechthof te Amsterdamiin* (jäljempänä *Gerechthof*).

20. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että kyseessä oleva ajoneuvo erottuu erityisen käyttötarkoituksensa vuoksi, koska se on suunniteltu ja tarkoitettu siihen, että perävaunuja voidaan siirtää lyhyitä matkoja tehokkaasti yrityksen alueella ja rakennuksissa. Ajoneuvoa ei sellaisenaan ole suunniteltu ja tarkoitettu tavaroiden kuljettamiseen.

23. Intermodal vetosi *Gerechthofissa* Suomen tulliviranomaisten kolmannelle eli *Sisu Terminal Systems Oy:lle*, Tampere, 14.5.1996 antamaan sitovaan tariffitietoon, jossa *Sisuterminaalitraktoreiksi* ilmoitetut ajoneuvot, jotka Intermodalin käsityksen mukaan ainakin muistuttivat sen ilmoittamia ajoneuvoja, luokiteltiin yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709. On kiistatonta, että tämä tariffitieto oli vielä voimassa, kun Intermodal teki ajoneuvoja koskevan tulli-ilmoituksen.

21. Ajoneuvoja koskeneen ilmoituksen tarkastaneet tulliviranomaiset katsoivat, että ajoneuvoja ei pitänyt luokitella yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 8709 11 90,

24. *Gerechthof* kuitenkin pysytti Alankomaiden tulliviranomaisten päätöksen, jolla kyseessä olevat ajoneuvot luokiteltiin yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 8701 20 10, viitaten yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön niiden ratkaisevien luokitteluperusteiden osalta,

jotka koskevat yhdistetyn nimikkeistön mukaista tavaroiden tariffiluokittelua. Gerechthof perusti kantansa siihen käsitukseen, ettei ajoneuvoja voida luokitella yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709, koska niitä ei ole suunniteltu ja tarkoitettu kuljettamaan tavaroita itse eivätkä ne myöskään sovellu matkatavaravaunujen vetämiseen.

25. Gerechthof totesi, että se, että kyseessä olevat ajoneuvot on luokiteltava yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8701 20 10, oli niin selvää, ettei se nähnyt mitään syytä käynnistää ennakkoratkaisumenettelyä, ja ettei se, että Suomen tulliviranomaiset olivat antaneet kolmannelle samankaltaisen tavararan osalta tästä luokittelusta poikkeavan sitovan tariffitiedon, muuttanut tältä osin mitään.

26. Intermodal on tehnyt ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle tästä tuomiosta kassaatiovalituksen, jonka tueksi se on esittänyt kolme kassaatioperustetta.

27. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessään tältä osin, ettei ole mitään perustelua epäilyä siitä, että yhteisön säännösten mukaan vain sitovan tariffitiedon saajalla voi olla sen perusteella oikeuksia niiden tavaroiden luokittelun osalta, joita

varten se on annettu, ja että toinen ja kolmas kassaatioperuste, jotka perustuvat eri käsitukseen, ovat tämän vuoksi virheellisiä.

28. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan ei kuitenkaan ole ilman muuta selvää, mitä kansallisen tuomioistuimen on tehtävä, kun asianosainen yhdistettyyn nimikkeistöön luokittelemista koskevassa riita-asiassa vetoaa kolmannelle annettuun sitovaan tariffitietoon ja kun tämä tuomioistuin katsoo, ettei tariffitieto ole sopusoinnussa yhdistetyn nimikkeistön kanssa. Onko tuomioistuimen tällöin esitettävä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa koskevia kysymyksiä, vaikka sen mielestä ei voi olla mitään perusteltua epäilyä siitä, että tämä tariffitieto on virheellinen? Myöntävää vastausta tähän kysymykseen puoltaa se, että näin varmistetaan, että yhdistettyä nimikkeistöä tulkitaan yhteisössä sekä oikein että yhdenmukaisesti, koska sitova tariffitieto lakkaa olemasta voimassa, jos se tulee yhteisöjen tuomioistuimen tuomion johdosta ristiriitaiseksi yhdistetyn nimikkeistön tulkinnan kanssa (tullikoodeksin 12 artiklan 5 kohdan a alakohdan ii alakohdan ensimmäinen luetelmakohta).

29. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii lisäksi, onko oikein, että nimikettä 8709 tulkitaan suppeasti siten, että riidanalaisia ajoneuvoja ei voida luokitella siihen, koska ne eivät ole ajoneuvoja, jotka itse kuljettaisivat tavaroita, eivätkä myöskään matkatavaravaunujen ja vastaavien vaunujen traktoreita, vai voidaanko ne sittenkin luokitella tähän nimikkeeseen, koska — ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsityksen mukaan — harmonoidun järjestelmän

selitykset sallivat laajemman tulkinnan, sillä niiden mukaan kyse on traktoreista, jotka eivät itse kuljeta tavaroita vaan joita käytetään vetämään tai työntämään muita vaunuja ja joita käytetään rautatieasemien lisäksi satamissa, varastoissa ja niin edelleen.

30. Näiden näkökohtien johdosta Hoge Raad der Nederlanden on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko kansallisen tuomioistuimen esittämä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa koskevia kysymyksiä, kun tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa, jossa on kyse tietyn tavaran luokittelemisesta yhdistettyyn nimikkeistöön, asianosainen vetoaa tulliviranomaisen kantaan, joka on ilmaistu kolmannelle annetussa samantapaista tavaraa koskevassa sitovassa tariffitiedossa, ja kun kansallinen tuomioistuin katsoo, että tämä sitova tariffitieto ei ole sopusoinnussa yhdistetyn nimikkeistön kanssa?

2) Onko yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 8709 tulkittava siten, että nyt kyseessä olevan kaltaiset ajoneuvot kuuluvat sen alaisuuteen?”

IV Ennakkoratkaisukysymyksiin vastaaminen

A Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

31. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa ensimmäisellä kysymyksellään selvittää, onko kansallinen tuomioistuin velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa koskevan ennakkoratkaisukysymyksen, kun asianosainen vetoaa toisen jäsenvaltion tulliviranomaisen kolmannelle samantapaisten/samankaltaisten (hollanninkielisessä alkuperäistekstissä soortgelijk) tavaran osalta antamassa sitovassa tariffitiedossa esitettyyn luokitteluun, joka ei kansallisen tuomioistuimen käsityksen mukaan ole sopusoinnussa yhdistetyn nimikkeistön kanssa ja josta se aikoo tämän vuoksi poiketa.

1. Asian käsittelyyn osallistuneiden keskeiset lausumat

32. Ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen osalta ovat huomautuksia esittäneet komissio, Alankomaiden hallitus, Itävallan hallitus ja Intermodal. Esiin tuoduista peruskäsityksistä voidaan esittää seuraava yhteenveto.

33. Komissio ja Alankomaiden hallitus viittaavat eroon, joka on EY 234 artiklan mukai-

sesti tehtävä muiden kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten, joille ennakkoratkaisupyynnön esittäminen on lähtökohtaisesti vapaaehtoista, ja ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten välillä, jotka ovat lähtökohtaisesti velvollisia esittämään ennakkoratkaisupyynnön.

34. Komissio tarkastelee sitovan tariffitiedon oikeudellista luonnetta soveltamisasetuksen perusteella ja katsoo, ettei tällainen toimi ole yhteisön säädös, jonka perusteella myös muille kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuimille syntyisi ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus asiassa Foto-Frost annetun tuomion⁹ mukaisesti.

35. Ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten osalta komissio ja Alankomaiden hallitus viittaavat asiassa CILFIT ym. annettuun tuomioon,¹⁰ jonka mukaan tällainen tuomioistuin voi olla esittämättä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, jos se, miten yhteisön oikeutta on sovellettava, on niin ilmeistä, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle siitä, miten esille tullut kysymys olisi ratkaistava. Alankomaiden hallituksen käsityksen mukaan tämä edellytys ei jää automaattisesti täyttyväksi sen vuoksi, että samankaltaisen tavaran osalta on olemassa poikkeava tariffi-

tieto. Olosuhteissa, joihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa, kansallinen tuomioistuin katsoo, ettei ole epäilyä siitä, että tariffitieto ei ole sopusoinnussa yhdistetyn nimikkeistön kanssa, joten tällaisessa tapauksessa ei ole ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuutta.

36. Myös Itävallan hallitus puoltaa sitä, että ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen olisi vastattava kieltävästi. Se perustelee tätä kantaa ennen kaikkea hallintotoiminnan ja oikeudenkäytön erottamisella, jonka vuoksi tuomioistuin ei voi olla sidottu tulliviranomaisen ratkaisuun samaa asiaa ratkaistessaan. Yhdistetyn nimikkeistön yhdenmukainen tulkinta on lisäksi varmistettu tullikodeksissa säädetyillä muutoksenhakumahdollisuuksilla ja vastaavilla keinoilla.

37. Komissio sitä vastoin huomauttaa, että asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukaan sitä, onko asia selvä (*acte clair*), on arvioitava tiukasti. Komissio katsoo, että poikkeavan tariffitiedon olemassaolon täytyy herättää kansallisessa tuomioistuimessa epäilyjä, joten kysymykseen, onko ylimmän oikeusasteen tuomioistuimilla velvollisuus esittää ennakkoratkaisupyynnön, on vastattava myöntävästi.

⁹ — Asia 314/85, Foto-Frost, tuomio 22.10.1987 (Kok. 1987, s. 4199, Kok. Ep. IX, s. 235).

¹⁰ — Asia 283/81, CILFIT ym., tuomio 6.10.1982 (Kok. 1982, s. 3415, Kok. Ep. VI, s. 537).

38. Intermodal perustelee lopuksi ennakkoratkaisupyynnön esittämismenettelyä tullikoodeksin 12 artiklan 5 kohdan a alakohdan ii alakohdan ensimmäisellä luetelmakohdalla, jonka mukaan sitova tariffitieto lakkaa olemasta voimassa, jos se tulee yhteisöjen tuomioistuimen tuomion johdosta ristiriitaiseksi yhdistetyn nimikkeistön tulkinnan kanssa. Tämä säännös yhdessä yhdenvertaisuusperiaatteen kanssa viittaa Intermodalin mielestä siihen, että asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa ennakkoratkaisupyynnön esittämismenettelyä osalta tehtyjä poikkeuksia ei voida soveltaa.

2. Oikeudellinen arviointi

a) Alustavat huomautukset

i) Yleiskatsaus kansallisten tuomioistuinten ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskeviin velvollisuuksiin

39. Kaikkien valtiollisten toimielinten — myös kansallisten tuomioistuinten — tehtävänä on toimivaltansa rajoissa varmistaa yhteisön oikeussääntöjen noudattaminen ja täytäntöönpano.¹¹ Erityisesti kansallisten tuomioistuinten on suojattava oikeuksia,

11 — Mm. asia 14/83, Von Colson ja Kamann, tuomio 10.4.1984 (Kok. 1984, s. 1891, Kok. Ep. VII, s. 557, 26 kohta); asia C-8/88, Saksa v. komissio, tuomio 12.6.1990 (Kok. 1990, s. 1-2321, 13 kohta) ja asia C-453/00, Kühne & Heitz, tuomio 13.1.2001 (Kok. 2001, s. I-837, 20 kohta).

joita yhteisön oikeudessa annetaan yksityisille oikeussubjekteille välittömästi.¹²

40. EY:n perustamissopimuksessa on EY 234 artiklassa tarkoitettulla ennakkoratkaisumenettelyllä, jossa voidaan esittää yhteisön oikeuden säännöksen tulkintaa ja pätevyyttä koskevia kysymyksiä, luotu kansallisten tuomioistuinten — joiden tehtävänä on yhteisön oikeuden soveltaminen — ja yhteisöjen tuomioistuimen välisen yhteistyön järjestelmä, jolla pyritään varmistamaan, että yhteisön oikeutta sovelletaan oikein ja tulkitaan yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa.¹³

41. Vaikka tämä yhteisön oikeuden soveltamisen ja tulkinnan yhdenmukaisuuden varmistamiseksi käyttöön otettu tuomioistuinten yhteistyön mekanismi kattaa hajautetuksi laaditussa oikeussuojajärjestelmässä sellaiseen kaikki kansalliset tuomioistuimet siinä tuomioistuimen käsitteen merkityksessä, joka kulloinkin on ominainen yhteisön oikeudelle, siinä kuitenkin tunnetusti erotetaan toisistaan yhtäältä tämän artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua ”jäsenvaltioiden tuomioistuimet” (jäljempänä muut kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet) ja toisaalta tämän artiklan kolmannessa koh-

12 — Vrt. jo asia 26/62, Van Gend & Loos, tuomio 5.2.1963 (Kok. 1963, s. 3, Kok. Ep. I, s. 161, 16 kohta).

13 — Vrt. mm. asia C-247/02, Sintesi, tuomio 7.10.2004 (Kok. 2004, s. I-9215, 21 kohta); asia C-314/01, Siemens ja ARGE Telekom, tuomio 18.3.2004 (Kok. 2004, s. I-2549, 33 kohta); asia C-343/90, Lourenço Dias, tuomio 16.7.1992 (Kok. 1992, s. I-4673, Kok. Ep. XIII, s. I-69, 14 kohta); yhdistetyt asiat 35/82 ja 36/82, Morson ja Ihanjan, tuomio 27.10.1982 (Kok. 1982, s. 3723, Kok. Ep. VI, s. 579, 8 kohta) ja asia 107/76, Hoffmann-La Roche, tuomio 24.5.1977 (Kok. 1977, s. 957, Kok. Ep. III, s. 401, 5 kohta).

dassa tarkoitettut kansalliset tuomioistuimet, joiden ”päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta” (jäljempänä ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet).

42. Vain ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet ovat EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukaan lähtökohtaisesti velvollisia esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, kun niissä tulee esille yhteisön säädöksen tulkintaa tai pätevyyttä koskeva kysymys. Sillä, että kansalliset tuomioistuimet, joiden päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, ovat velvollisia esittämään ennakkoratkaisupyynnön, on tarkoitus erityisesti estää yhteisön oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä koskevien kysymysten päätyminen niin sanotusti kansallisen tason umpikujaan tai — kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut vakiintuneessaan oikeuskäytännössään — ”yhteisön oikeussääntöjen kanssa ristiriidassa olevan kansallisen oikeuskäytännön syntyminen jäsenvaltiossa”.¹⁴

43. Kansallisilla ylimmän oikeusasteen tuomioistuimilla oleva ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus voi oikeuskäytännössä asetetuilla edellytyksillä kuitenkin poikkeuk-

sellisesti raueta; näin tapahtuu, jos esitetty kysymys on samanlainen kuin kysymys, josta on jo esitetty ennakkoratkaisukysymys samanlaisessa tai vastaavanlaisessa tapauksessa, tai jos kyseessä oleva oikeuskysymys on jo ratkaistu yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä¹⁵ tai jos — kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa CILFIT ym. antamassaan tuomiossa — se, miten yhteisön oikeutta on sovellettava, on niin ilmeistä, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle.¹⁶

44. Muilla kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuimilla sitä vastoin on EY 234 artiklan toisen kohdan perusteella oikeus mutta lähtökohtaisesti ei velvollisuutta esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä. Tätä koskeva poikkeus ilmenee kuitenkin asiassa Foto-Frost annetusta tuomiosta, jonka mukaan kansalliset tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että yhteisön toimi on pätemätön.¹⁷ Yhteisöjen tuomioistuimelle on annettu yksinomainen toimivalta todeta yhteisön toimielimen toimi pätemättömäksi. Tämä ilmenee ennen kaikkea vaatimuksesta, joka koskee yhteisön oikeuden yhdenmukaisen soveltamisen varmistamista ja joka on erityisen pakottava silloin, kun on kyse yhteisön toimen pätevydestä.¹⁸

14 — Mm. asia C-99/00, Lyckeskog, tuomio 4.6.2002 (Kok. 2002, s. I-4839, 14 kohta); asia C-337/95, Parfums Christian Dior, tuomio 4.11.1997 (Kok. 1997, s. I-6013, 25 kohta) ja edellä alaviitteessä 13 mainittu asia Hoffmann-La Roche, tuomion 5 kohta.

15 — Vrt. yhdistetyt asiat 28/62–30/62, Da Costa en Schaake ym., tuomio 27.3.1963 (Kok. 1963, s. 60, Kok. Ep. I, s. 173); edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 14 kohta ja edellä alaviitteessä 14 mainittu asia Parfums Christian Dior, tuomion 29 kohta.

16 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 16 ja 21 kohta.

17 — Edellä alaviitteessä 9 mainittu asia Foto-Frost, tuomion 20 kohta.

18 — Ks. edellä alaviitteessä 9 mainittu asia Foto-Frost, tuomion 15 ja 17 kohta.

45. Kansalliset tuomioistuimet voivat kuitenkin tutkia yhteisön toimen pätevyyden ja tilanteen mukaan todeta, että tämä toimi on täysin pätevä.¹⁹ Tällainen pätevyyden toteaminen ei nimittäin loukkaa yhteisön oikeusjärjestyksen yhdenmukaista voimassaoloa eikä oikeusvarmuutta koskevaa perustavanlaatuaista vaatimusta.

46. Asiassa Foto-Frost annettua tuomiota ei saa kuitenkaan ymmärtää niin, että se koskee pelkästään "virallista pätemättömäksi toteamista", vaan se kattaa myös tapauksen, jossa kansallinen tuomioistuin — tointa virallisesti pätemättömäksi toteamatta — aikoo poiketa yhteisön toimesta, koska se on sen mielestä pätemätön. Kansallinen tuomioistuin ei saa poiketa yhteisön säädöksestä tai olla soveltamatta sitä, ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin on ennakkoratkaisumenettelyssä tarvittaessa todennut kyseisen yhteisön säädöksen pätemättömäksi.

47. Tämä ilmenee jo EY 10 artiklasta ja EY 249 artiklasta sekä yleisesti edellä mainitusta kansallisten tuomioistuinten velvollisuudesta soveltaa yhteisön oikeutta ja varmistaa sen noudattaminen täysimääräisesti.²⁰ Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansallisilla tuomioistuimilla on vain tietyillä edellytyksillä toimivalta siinä tapauksessa, että niillä on vakavia epäilyjä

yhteisön toimen pätevyydestä, lykätä sen täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten täytäntöönpanotoimen täytäntöönpanoa väliaikaisesti tai antaa väliaikaismääräyksiä, joiden seurauksena tätä yhteisön tointa ei tilapäisesti sovelleta. Tämä edellyttää, että kyseessä olevan yhteisön toimen pätevyydestä esitetään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys.²¹ Täytäntöönpanon lykkäämisen "perusteena voi nimittäin olla ainoastaan se, että on mahdollista, että pätemättömyys todetaan, mikä kuuluu yhteisöjen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan".²²

48. On siis katsottava, että — sen lisäksi, että kansalliset ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet ovat velvollisia esittämään ennakkoratkaisupyynnön — myöskään tuomioistuimet, joiden päätöksiin saadaan kansallisen lainsäädännön mukaan vielä hakea muutosta, eivät siinä tapauksessa, että ne pitävät yhteisön tointa pätemättömänä, saa poiketa siitä tai saa olla soveltamatta sitä ilman, että ne esittävät yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen kyseisen yhteisön toimen pätevyydestä.²³

21 — Yhdistetyt asiat C-143/88 ja C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen ja Zuckerfabrik Soest, tuomio 21.2.1991 (Kok. 1991, s. I-415, Kok. Ep. XI, s. I-29, 33 kohta); asia C-465/93, Atlanta Fruchthandels-gesellschaft ym., tuomio 9.11.1995 (Kok. 1995, s. I-3761, 30 kohta) ja asia C-334/95, Krüger, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4517, 44 kohta).

22 — Edellä alaviiteessä 21 mainitut yhdistetyt asiat Zuckerfabrik Süderdithmarschen ja Zuckerfabrik Soest, tuomion 23 kohta.

23 — Siitä, voidaanko asiassa CILFIT ym. annettua tuomiota mahdollisesti soveltaa myös pätevyyttä koskeviin kysymyksiin tai missä määrin sitä voidaan soveltaa näihin, mitä seikkaa yhteisöjen tuomioistuin ei ole vielä selventänyt, on kysymys yhteisöjen tuomioistuimessa tällä hetkellä vireillä olevassa asiassa C-461/03, Gaston Schul Douane (EYVL C 7, 19.1.2004, s. 24). Tässä ennakkoratkaisumenettelyssä College van Beroep voor het bedrijfsleven nimittään kysyy, missä määrin ylimmän oikeusasteen tuomioistuin voi olla soveltamatta (yhteisön oikeuden) asetuksen säännöksiä ilman, että se esittää näiden säännösten pätevyyden osalta esiin tulleesta kysymyksestä ennakkoratkaisupyynnön yhteisöjen tuomioistuimelle, kun yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut vastaavanlaisen asetuksen vastaavat säännökset pätemättömiksi.

19 — Ks. edellä alaviiteessä 9 mainittu asia Foto-Frost, tuomion 14 kohta.

20 — Ks. edellä 39 kohta.

ii) Ongelmanasettelujen systematisointi ennakkoratkaisukysymys huomioon ottaen

49. Ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen osalta on todettava, että ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ei suoraan ilmene, onko ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ajatellut pikemminkin oikeudenkäyntiä *Gerechthof te Amsterdamissa* — eli alioikeudessa — vai kassaatiomenettelyä itse *Hoge Raadissa* — ylimmän oikeusasteen tuomioistuimessa — eli minkätyyppistä kansallista tuomioistuinta se haluaa tämän kysymyksen koskevan.

50. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä ja ennakkoratkaisukysymyksessä erotuksetta ”kansalliseen tuomioistuimeen”. Kassaatiomenettelyssä sen on kuitenkin tehtävä ratkaisu kassaatioperusteesta, jonka *Intermodal* on esittänyt *Gerechthofin* tuomiosta ja jonka mukaan tällainen tuomioistuin ei olisi saanut poiketa kyseessä olevasta tariffitiedosta esittämättä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnötä, mikä viittaa pikemminkin siihen, että selvitystarve koskee muiden kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten velvollisuutta ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen. Toisaalta *Hoge Raadin* julkisasiamies pohtii ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen liitteenä olevassa ratkaisuehdotuksessaan, mitä muutoksenhakueinoja ja mahdollisuuksia tariffitietojärjestelmässä kaiken kaikkiaan on toisistaan poikkeavien tariffitietojen aiheuttaman epäyhtenäisen kohtelun poistamiseksi, mikä puolestaan viittaa siihen, että on tarpeen

selvittää mahdollinen ennakkoratkaisupyynnön esittämismahdollisuus kaikkien oikeusasteiden osalta.

51. On vielä todettava, että ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä samoin kuin siihen liitetyissä asiakirjoissa on havaittavissa viittauksia sekä asiassa *Foto-Frost* annettuun tuomioon että asiassa *CILFIT* ym. annettuun tuomioon mutta että näissä tuomioissa kulloinkin kehitettyjen arviointiperusteiden prosessioikeudellisen luokittelun osalta on olemassa ilmeisiä epäselvyyksiä. Kuten ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä on tuotu esiin, *Gerechthof* on päättänyt olla esittämättä ennakkoratkaisupyynnötä sen vuoksi, ettei yhdistetyn nimikkeistön tulkinnasta ollut epäilyjä, eli asiassa *CILFIT* ym. annettuun tuomioon tukeutuen (vaikkei *Gerechthof* ole ylimmän oikeusasteen tuomioistuin).

52. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamukset, jotka koskevat yhdistetyn nimikkeistön oikean ja yhdenmukaisen tulkinnan varmistamista, ja ennakkoratkaisukysymyksessä oleva viittaus ”tulkintaa koskeviin kysymyksiin” puhuvat taas pikemminkin sen puolesta, että kyse on asiassa *CILFIT* ym. annetun tuomion mukaisesta tilanteesta, ja näin ymmärrettynä sen puolesta, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkoittaa kysymyksessä itseään, sillä se ei välttämättä näytä olevan *Gerechthofin* tavoin varma yhdistetyn nimikkeistön tulkinnasta, kuten toisesta ennakkoratkaisukysymyksestä voidaan päätellä.

53. Oikeudenkäyntiasiakirjoissa — Intermodalin argumentaatiota lähtökohtana pitäen — kaiken kaikkiaan käsitellään perusongelmaa, joka koskee kyseessä olevasta tariffitiedosta poikkeamista, jossain määrin kaksijakoisesti osittain tariffitiedon ”pätemättömäksi toteamista” tai soveltamatta jättämistä koskevasta näkökulmasta, minkä perusteella voitaisiin ajatella, että kyse on asiassa Foto-Frost annetussa tuomiossa tarkoitettusta tilanteesta, ja osittain yhdistetyn nimikkeistön toisistaan poikkeavien tulkintojen näkökulmasta, minkä perusteella voitaisiin ajatella, että kyse on asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa tarkoitettusta tilanteesta.

54. Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle annettaisiin vastaus, josta on hyötävä kaikissa tapauksissa, vaikuttaa tätä taustaa vasten aiheelliselta, että ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä tarkastellaan sekä muiden kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten että myös ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten osalta.

55. Kun otetaan huomioon alussa luonnostellut kansallisten tuomioistuinten velvollisuudet ennakkoratkaisupyyntöä esittämisen osalta, on ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastaamiseksi yhtäältä tutkittava, saako kansallinen tuomioistuin tehdä — toisen jäsenvaltion tulliviranomaisen kolmannelle samankaltaisen tavarantoiminnan osalta antamasta — tariffitiedosta poikkeavan päätöksen esittämättä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä vai onko se asiassa Foto-Frost annetun tuomion mukaisesti velvollinen esittämään ennakkoratkaisupyyntöä, mikä koskee myös muita kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuinta.

56. Toiseksi on tutkittava, onko tämänkaltaisissa olosuhteissa, joissa on olemassa ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen kuvaileman kaltainen tariffitieto eikä kansallinen tuomioistuin yhdy siinä esitettyyn yhdistetyn nimikkeistön tulkintaan, kansallinen ylimmän oikeusasteen tuomioistuin asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukaan velvollinen esittämään ennakkoratkaisupyyntöä.

57. Kysymys on siis siitä, saako tämä ylimmän oikeusasteen tuomioistuin näissä olosuhteissa katsoa, että se, miten yhteisön oikeutta on sovellettava, on niin ilmeistä, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle siitä, miten esille tullut kysymys olisi ratkaistava.²⁴

58. Intermodal on lopuksi vedonnut ikään kuin kolmanneksi yhdenvertaisuusperiaatteen — ainakin tullikoodeksin 12 artiklan 5 kohdan a alakohdan ii alakohdan yhteydessä — perustellakseen ennakkoratkaisupyyntöä esittämisen velvollisuutta.

24 — Nyt esillä olevassa asiassa ei ole olemassa mitään sellaista yhdistetyissä asioissa *Da Costa en Schaake* ym. annetussa tuomiossa tarkoitettua yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisua, joka olisi annettu vastaavanlaisessa yhdistettyyn nimikkeistön luokittelua koskevassa tapauksessa ja joka poikkeuksellisesti poistaisi ”sisäisen perustan” ylimmän oikeusasteen asian ratkaisevan tuomioistuimen velvollisuudelta saattaa yhdistetyn nimikkeistön tulkinnan osalta tässä tuomioistuimessa esiin noussut kysymys yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Vrt. edellä 44 kohta sekä edellä alaviiteessä 15 mainitut yhdistetyt asiat *Da Costa en Schaake* ym. ja alaviiteessä 14 mainittu asia *Parfums Christian Dior*, tuomion 29 kohta.

b) Ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus asiassa Foto-Frost annetun tuomion mukaan

Vaikka nimittäin katsottaisiin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tavoin, että kyseessä oleva tariffitieto koskee vähintäänkin samankaltaisia tavaroita kuin ne, joiden luokittelua pääasian oikeudenkäynti koskee, tapaus jää kuitenkin tariffitiedon henkilöllisen soveltamisalan ulkopuolelle.

59. Sitova tariffitieto on jäsenvaltion kansallisen tulliviranomaisen tekemä yksittäistapausta koskeva oikeudellinen toimi, jolla taloudelliselle toimijalle ilmoitetaan hakeumuksen johdosta, mihin yhdistetyn nimikkeistön mukaiseen tariffinimikkeeseen tavara, jonka tuontia tai vientiä toimija suunnittelee, on luokiteltava.²⁵ Yhteisöjen tuomioistuin on tätä oikeudellista mekanismia kehitettäessä tavoiteltujen päämäärien osalta todennut, että ”sellaisen asetuksen antaminen, jossa säädetään tulliviranomaisen velvollisuudesta antaa hallintoa tietyin täsmällisesti määrätyin edellytyksin sitovia tietoja, on osoittautunut välttämättömäksi, jotta taloudellisille toimijoille voidaan taata tietty oikeusvarmuus niiden harjoittaessa toimintaansa sekä tulliviranomaisen työn helpottamisen että yhteisön tullioikeuden yhtenäisemmän soveltamisen takia”.²⁶

61. Tullikoodeksin 12 artiklan 2 kohdasta yhdessä soveltamisasetuksen 10 artiklan 1 kohdan kanssa ilmenee nimittäin yksiselitteisesti, että vain tiedon saaja eli se, jolle tulliviranomaiset ovat antaneet tariffitiedon, voi vedota tähän tariffitietoon. Jos — kuten nyt esillä olevassa asiassa — kansallinen tuomioistuin päättyy luokitteluun, joka on eri kuin se, joka ilmenee kolmannelle annettusta tariffitiedosta, kysymys ei oikeastaan ole mistään tästä tariffitiedosta ”poikkeamisesta” taikka sen ”kumoamisesta” tai ”pätemättömäksi toteamisesta”, koska se ei alun perinkään ole ollut voimassa siihen kansallisessa tuomioistuimessa vetoavan kolmannen osalta.

60. Siltä osin kuin nyt on kysymys asiassa Foto-Frost annetun tuomion sovellettavuudesta, on ensinnäkin todettava, että jo sitovan tariffitiedon soveltamisala osoittaa, ettei kansallinen tuomioistuin voisi nyt esillä olevassa asiassa olla tämän oikeuskäytännön mukaan velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä.

62. Toiseksi on tähdennettävä, että asiassa Foto-Frost annetussa tuomiossa tarkoitettu velvollisuus esittää yhteisöjen tuomioistuimelle pätevyyttä koskeva ennakkoratkaisukysymys koskee vain yhteisön toimielinten toimia.

63. Sekä EY 234 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdasta että EY 230 artiklan

25 — Ks. tullikoodeksin 4 artiklan 5 kohta ja 12 artiklan 1 kohta.

26 — Asia C-315/96, Lopex, tuomio 29.1.1998 (Kok. 1998, s. I-317, 19 kohta).

ensimmäisestä kohdasta ilmenee, että yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta harjoittaa näiden artiklojen mukaista laillisuusvalvontaa määräytyä säädöksen antajan mukaan eikä säädöksen taustalla olevan oikeudellisen perustan mukaan. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut, pätevyysarviointia koskeva ennakkoratkaisupyyntö kuuluu näin ollen yhdessä EY 230 artiklan mukaisen kumoamiskanteen ja EY 241 artiklan mukaisen soveltamatta jättämistä koskevan vaatimuksen kanssa täysin kattavaan oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmään, jonka tarkoituksena on varmistaa *yhteisön toimielinten toimien kohdistuva laillisuusvalvonta* antamalla se yhteisöjen tuomioistuinten tehtäväksi. Tässä järjestelmässä luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka eivät EY 230 artiklan neljännessä kohdassa mainittujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten vuoksi voi suoraan riitauttaa yleisesti sovellettavia yhteisön toimia, voivat tilanteen mukaan vedota tällaisten yhteisön toimien pätemättömyyteen joko välillisesti EY 241 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimissa tai kansallisissa tuomioistuimissa, jotka eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että kyseiset toimet ovat pätemättömiä, ja vaatia viimeksi mainittuja esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle tältä osin ennakkoratkaisukysymyksiä.²⁷

64. Yhteisön toimielinten toimien pätevyyden ratkaiseminen kuuluu siis yhteisöjen tuomioistuimen — yksinomaiseen — toimivaltaan, kun taas sellaisten toimenpiteiden, joiden tekijänä voidaan pitää kansallista

viranomaista, tutkiminen kuuluu kansallisille tuomioistuimille, ja näin on silloinkin, kun nämä toimenpiteet on toteutettu yhteisön oikeuden täytäntöönpanemiseksi.²⁸

65. Myöskään yhdistetyissä asioissa Dzodzi annetun tuomion²⁹ perusteella ei voida päätellä muuta. Tämän tuomion mukaan ennakkoratkaisukysymysten esittäminen on kylläkin sallittua, kun kansallisessa oikeudessa viitataan — suoraan tai epäsuorasti — yhteisön oikeuden säännöksiin tai kun kansallisen oikeuden mukaan yhteisön oikeutta sovelletaan jäsenvaltion sisäisiin tilanteisiin.³⁰ Tässäkin tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin tutkii vain niitä yhteisön oikeussääntöjä, joihin viittaus kohdistuu.³¹

66. Sitova tariffitieto on kuitenkin kansallisen tulliviranomaisen toimenpide, eikä se — kuten komissio on aivan oikein todennut — siten ole yhteisön säädös, jonka laillisuusvalvonnan osalta olisi käännettävä yhteisöjen tuomioistuimen puoleen. Koska tämä oikeudellinen toimi perustuu yhteisön oikeuteen — muodollisesti tullikoodeksiin ja sovelta-

27 — Vrt. edellä alaviitteessä 9 mainittu asia Foto-Frost, tuomion 16 kohta; asia 294/83, Les Verts v. parlamentti, tuomio 23.4.1986 (Kok. 1986, s. 1339, Kok. Ep. VIII, s. 551, 23 kohta); asia C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores, tuomio 25.7.2002 (Kok. 2002, s. I-6677, 40 kohta) ja asia C-263/02 P, Jégo-Quéré, tuomio 1.4.2004 (Kok. 2004, s. I-3125, 30 kohta).

28 — Vrt. mm. asia C-6/99, Greenpeace ym., tuomio 21.3.2000 (Kok. 2000, s. I-1651, 53 kohta) ja asia 96/71, Hägeman v. komissio, tuomio 25.10.1972 (Kok. 1972, s. 1005, 9-13 kohta).

29 — Yhdistetyt asiat C-297/88 ja C-197/89, Dzodzi, tuomio 18.10.1990 (Kok. 1990, s. I-3763, Kok. Ep. X, s. 555).

30 — Ks. esim. myös asia C-130/95, Giloy, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4291) ja asia C-306/99, BIAO, tuomio 7.1.2003 (Kok. 2003, s. I-1, erityisesti 87 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

31 — Tältä osin ks. nimenomaisesti edellä alaviitteessä 29 mainitut yhdistetyt asiat Dzodzi, tuomion 42 kohta.

misasetukseen ja aineellisesti yhdistettyyn nimikkeistöön —, se on täytäntöönpanotoimenpide, mutta tämä ei kuitenkaan millään tavalla muuta sitä, että se luokitellaan jäsenvaltion oikeudelliseksi toimeksi.

67. Myöskään se tosiseikka, että yhteisön oikeuteen sisältyvät oikeudelliset perustat vaikuttavat sitovaan tariffitietoon useassa suhteessa ratkaisevasti, siltä osin kuin on kysymys sen pätevyyden edellytyksistä, ei tee tästä oikeudellisesta toimesta sellaista yhteisön toimielimen tointa, jonka pätevyyttä koskevien ratkaisujen tekeminen kuuluisi yksinomaan yhteisöjen tuomioistuimelle ja josta voitaisiin asiassa Foto-Frost annetun tuomion mukaisesti näin ollen poiketa vain kyseisen oikeudellisen toimen pätevyyttä koskevan ennakkoratkaisun perusteella. Tähän viittaa myös se, että tullikoodeksin 10 artiklan mukaan sitovan tariffitiedon pätevyyttä arvioidaan — yhteisön oikeudessa vahvistettuja pätevyyden edellytyksiä lukuun ottamatta — kansallisten säännösten mukaisesti, siis esimerkiksi kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevan hallintomenettelylainsäädännön mukaisesti.

68. Yhteisön oikeudessa annettuihin säännöksiin, jotka koskevat sitovan tariffitiedon pätevyyttä, kuuluu myös sekä Intermodalin että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen erikseen mainitsema tullikoodeksin 12 artiklan 5 kohdan a alakohdan ii alakohdan ensimmäinen luettelukohta, jonka mukaan sitova tariffitieto lakkaa olemasta voimassa, jos se yhteisöjen tuomioistuimen tuomion johdosta tulee ristiriitaiseksi yhdistetyn nimikkeistön tulkinnan kanssa.

69. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut yhdistetyissä asioissa C-133/02 ja C-134/02, Timmermans ym., sitova tariffitieto edellyttää kylläkin, että siihen sisältyvä asiassa merkityksellisten tariffiluokittelusäännösten tulkinta, jonka kansalliset tulliviranomaiset ovat tehneet, on oikeutettu, mikä ilmenee siitä, miten tullikoodeksin 12 artiklan 5 kohdan a alakohdassa kuvaillaan niitä kolmea tilannetta, joissa sitova tariffitieto lakkaa olemasta voimassa.³² Siitä, että sitovan tariffitiedon pätevyys edellyttää muun muassa sitä, että tariffitieto on sopusoinnussa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa, ei kuitenkaan voida päätellä, että yhteisöjen tuomioistuimella itsellään olisi toimivalta ratkaista, onko kansallisen tulliviranomaisen antama sitova tariffitieto pätevä.

70. On vielä todettava, että yhteisön tointen, joihin kyseessä oleva sitova tariffitieto perustuu, pätevyys voidaan mahdollisesti riitauttaa kansallisessa tuomioistuimessa. Tällöin kansallisen tuomioistuimen on siinä tapauksessa, että se pitää sitovan tariffitiedon perustana olevaa yhteisön tointa pätemättömänä, saatettava tämän yhteisön toimen pätevyys yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.³³

32 — Ks. yhdistetyt asiat C-133/02 ja C-134/02, Timmermans ym., tuomio 22.1.2004 (Kok. 2004, s. I-1125, 21–24 kohta).

33 — Ks. esim. asia C-119/99, Hewlett Packard, tuomio 17.5.2001 (Kok. 2001, s. I-3981); vrt. myös edellä alaviiteessä 28 mainittu asia Greenpeace ym., tuomion 55 kohta.

71. Nyt esillä olevassa asiassa ei kuitenkaan ole kyseenalaistettu sen enempää yhdistetyn nimikkeistön kuin tullikoodeksin tai soveltamisasetuksenkaan pätevyyttä.

72. Kaiken edellä esitetyn perusteella on näin ollen todettava, että asiassa Foto-Frost annettu tuomio huomioon ottaen kansallinen tuomioistuin saa tehdä — toisen jäsenvaltion tulliviranomaisen kolmannelle samankaltaisen tavaran osalta antamasta — tariffitiedosta poikkeavan päätöksen esittämättä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä. Ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on siis vastattava kielteisesti, sillä osin kuin se koskee muuta kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuinta.

c) Ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen velvollisuus esittää ennakkoratkaisupyynnön asiassa CILFIT ym. annettu tuomio huomioon ottaen

73. Seuraavaksi on tutkittava, onko ylimmän oikeusasteen tuomioistuin asiassa CILFIT ym. annettu tuomio huomioon ottaen velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön olosuhteissa, jotka ovat ennakkoratkaisukysymyksen taustalla.

74. Asiassa CILFIT ym. antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa Da Costa en Schaake ym.

antamaansa tuomioon tukeutuen vapauttanut EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitetut ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuudesta — sen tapauksen ohella, että oikeudenkäynnissä esiin tulleilla kysymyksillä ei ole merkitystä asian ratkaisemiselle, myös — siinä tapauksessa, että yhteisöjen tuomioistuin on — minkätyyppisessä menettelyssä tahansa — jo tulkinnut kyseessä olevaa yhteisön oikeuden säännöstä (ns. *acte éclairé*) tai että se, miten yhteisön oikeutta on sovellettava, on niin ilmeistä, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle (ns. *acte clair*).

75. Jotta olisi mahdollista vastata siihen tässä yhteydessä merkitykselliseen kysymykseen, saadaanko senkaltaisessa tapauksessa, joka on tämän oikeudenkäynnin taustalla ja jolle on ennen kaikkea tunnusomaista, että kansallisen tuomioistuimen ja ulkomaisen kansallisen viranomaisen välillä vallitsee tulkin-
taerimielisyys, katsoa, että kyseessä on asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa tarkoitettu *acte clair*, on ensin tehtävä muutamia huomautuksia tämän tuomion taustasta ja siinä asetetuista arviointiperusteista.

i) Asiassa CILFIT ym. annettua tuomiota koskevat periaatteelliset huomautukset

76. Tämän tuomion taustalla olleessa oikeudenkäynnissä, joka oli vireillä ylimpänä

oikeusasteena asiaa käsitelleessä Corte suprema di cassazione, Italian terveystuotteen valmistaja väittänyt, että vastaus tässä oikeudenkäynnissä esiin tulleeseen, erään yhteisön asetuksen tulkintaa koskeneeseen kysymykseen oli niin itsestään selvä, ettei oikean tulkinnan suhteen ollut mitään epäilyksiä, minkä vuoksi tuomioistuin ei ollut velvollinen esittämään ennakkoratkaisupyyntöä. Tämän huomioon ottaen Corte suprema di cassazione kysyi, riippuuko — ja mahdollisesti missä rajoissa — EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukainen ennakkoratkaisupyyntö esittämismuutoksen esittämisvelvollisuudesta siitä, että on olemassa ”perusteltuja epäilyjä tulkinnan sisällöstä”.³⁴

77. Yhteisöjen tuomioistuin on tuomiossaan lähtökohtaisesti hyväksynyt tämän poikkeuksen ennakkoratkaisupyyntöä esittämismuutoksen esittämisvelvollisuudesta, mutta suppeilla edellytyksillä, kuten komissio on nyt esillä olevassa asiassa perustellusti todennut.

78. Poikkeus nimittäin koskee vain tapausta, jossa ”se, miten yhteisön oikeutta on sovellettava, on niin ilmeistä”, ”ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle siitä, miten esille tullut kysymys olisi ratkaistava”.³⁵

79. Kansallinen ylimmän oikeusasteen tuomioistuin saa kuitenkin katsoa, että siitä, miten yhteisön oikeutta on sovellettava, ei ole epäilyjä, tai että se on — toisin sanottuna — ilmeistä, vain kun se on ”varma siitä, että asia olisi yhtä ilmeinen muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle”.³⁶

80. Sitä, ovatko nämä ennakkoratkaisupyyntöä esittämismuutoksen esittämisvelvollisuuden raukeamisen edellytykset olemassa, on lisäksi arvioitava ”yhteisön oikeuden ominaispiirteet ja sen tulkinnasta johtuvat erityiset vaikeudet huomioon ottaen”.³⁷

81. Yhteisöjen tuomioistuin on tältä osin korostanut kolmea yhteisön oikeuden ja sen tulkinnan tunnusmerkkiä, jotka on otettava huomioon.³⁸

82. Yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkinta edellyttää ensinnäkin sen eri kielillä laadittujen, yhtä todistusvoimaisten versioiden vertailua. Vaikka nämä kieliversiot vastaisivat täysin toisiaan, on toiseksi otettava huomioon, että yhteisön oikeudessa käytetään sille ominaista terminologiaa ja että oikeudellisilla käsitteillä ei välttämättä ole samaa sisältöä yhteisön oikeudessa ja eri

34 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 2-4 kohta.

35 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 16 ja 21 kohta.

36 — Sama.

37 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 17 kohta.

38 — Ks. edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 18-20 kohta.

kansallisissa oikeuksissa. Jokainen yhteisön oikeuden säännös tai määräys on kolmanneksi sijoitettava asiayhteyteensä, ja sitä on tulkittava siten, että huomioon otetaan yhteisön oikeus kokonaisuudessaan, sen tavoitteet sekä sen kehitysaste tulkittavana olevan säännöksen tai määräyksen soveltamisajankohtana.

83. Asiassa CILFIT ym. annetun tuomion ja siinä esiin tuotujen arviointiperusteiden tarkasta merkityksestä on alusta saakka vallinnut erilaisia näkemyksiä; tulkinnat vaihtelevat siitä käsityksestä, että yhteisöjen tuomioistuin on tässä tuomiossa omaksunut erityisesti Ranskan oikeusjärjestyksessä tunnetun *acte clair* -opin, siihen käsitykseen, että yhteisöjen tuomioistuin on hylännyt tämän opin ja että se on todellisuudessa "taktisella siirrolla" pienentänyt kansallisten ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten liikumavaran käytännöllisesti katsoen olemattomiin.³⁹

84. Todellisuus löytynee tässäkin keskiväliä, mikä selittää myös tuomion epätark-

kuudet, sillä tuomiossa vahvistetaan erityisen hienosyinen kompromissi.⁴⁰

85. Se, että ratkaisevissa tuomion osissa on vältetty käsitettä tulkintaa ja otettu sen sijaan huomioon "se, miten yhteisön oikeutta on sovellettava",⁴¹ vaikuttaa aluksi *acte clair* -opille tehdyiltä myönnytykseltä, ainakin siinä määrin kuin tämä oppi perustuu siihen ajatukseen, ettei selvä säännös tai määräys tarvitse mitään tulkintaa (in claris non fit interpretatio) ja että soveltaminen ilman tulkintaa on näin ollen mahdollista.⁴²

86. On kuitenkin kysyttävä, onko yhteisöjen tuomioistuin tämän periaatteen perusteella ajatellut asiassa CILFIT ym. antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välillä perinteisesti vallinneen tehtävienjaon⁴³ mukaisesti vain yhteisön oikeuden säännösten ja mää-

40 — Vrt. Lenaerts ja Arts, *Europes Procesrecht*, 2003, s. 88.

41 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomio 16 kohta.

42 — Vrt. julkisasiamies Capotortin edellä alaviitteessä 10 mainitussa asiassa CILFIT ym. 13.7.1982 esittämä ratkaisuehdotus, 4 kohta; tämän opin merkitystä koskevan keskustelun osalta ks. edellä alaviitteessä 39 mainittu Bebrin artikkeli, s. 440 ja sitä seuraavat sivut.

43 — Vakiintuneessa oikeuskäytännössä tätä tehtävienjakoa kuvailaan niin, että yhteisöjen tuomioistuin rajoittuu tulkitsemaan kulloinkin relevantteja yhteisön oikeuden säännöksiä tai määräyksiä, kun taas tällä tavalla tulkittujen oikeussääntöjen soveltaminen yksittäistapaukseen kuuluu yksinomaan kansallisen tuomioistuimen tehtäviin; vrt. mm. edellä alaviitteessä 15 mainitut yhdistetyt asiat *Da Costa en Schaake* ym., s. 81 sekä yhdistetyt asiat C-260/00–C-263/00, *Lohmann* ym., tuomio 7.11.2002 (Kok. 2002, s. I-10045, 26–28 kohta); yhdistetyt asiat C-223/99 ja C-260/99, *Agorà* ja *Excelsior*, tuomio 10.5.2001 (Kok. 2001, s. I-3605, 23 ja 24 kohta) ja asia C-366/96, *Cordelle*, tuomio 12.2.1998 (Kok. 1998, s. I-583, 8 kohta).

39 — Tältä osin vrt. Bebr, "The Rambling Ghost of 'Cohn Bendit': *Acte Clair* and the Court of Justice", *Common Market Law Review*, 20/1983, s. 439 ja erityisesti s. 466 ja sitä seuraavat sivut sekä s. 471; Rasmussen, "The European Court's *Acte Clair* Strategy in C.I.L.F.I.T. (Or: *Acte Clair*, of Course! But What does it Mean?)", *IL Rev.* 342/1984, s. 342 ja erityisesti s. 256 ja sitä seuraavat sivut sekä Mancini ja Keeling, "From CILFIT to ERT: The Constitutional Challenge facing the European Court", *Y.F.L.*, 11/1991, s. 1 ja erityisesti s. 4.

räysten soveltamista vai onko se tunnustanut, että kansallisilla tuomioistuimilla on — vaikkakin vain rajoitettua — ratkaisuvallata tulkintakysymysten osalta.⁴⁴

87. Kuten jo julkisasiamies Capotorti on todennut asiassa CILFIT ym. esittämässään ratkaisuehdotuksessa, kaikkien, myös ”yksiselitteisiltä” tai ”selviltä” vaikuttavien oikeussääntöjen soveltaminen edellyttää kuitenkin, että niitä on ensin tulkittu. Tieto siitä, onko oikeussääntö ”selvä”, on nimittäin jo tulosta tulkinnasta, minkä vuoksi edellä mainittu latinankielinen in claris non fit interpretatio -periaate perustuu kehäpäätelmään.⁴⁵ Tästä on kuitenkin erotettava kysymys siitä, edellyttääkö säännöksen tai määräyksen tulkinta suurehkoa argumentatiivista tai älyllistä ponnistelua eli onko se ”vaikeaa” tai ”ongelmalista” vai avautuuko säännöksen tai määräyksen merkitys välittömästi ja on niin sanotusti ilmeinen eli onko tulkinta ”helppoa” tai ”ongelmatonta”.

44 — Tämä kaksijakoisuus tuli selvästi esiin jo asian CILFIT ym. osapuolten väitteissä. Yhtäältä väitettiin, että säännökset ja määräykset, jotka ovat täysin yksiselitteisiä ja joiden osalta ei ole mitään epäilyä, eivät tarvitse mitään tulkintaa eli niiden osalta ei nouse esiin mitään ”tulkintakysymyksiä”, joten EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukainen ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus ei koske niitä, ja toisaalta väitettiin, että myös yksiselitteiset säännökset ja määräykset tarvitsevat tietyssä määrin tulkintaa mutta että ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus koskee vain säännöksiä ja määräyksiä, joiden tulkinnan osalta on epäilyjä eli joiden osalta nousee esiin ”todellisia ja aitoja ongelmia”; ks. myös edellä 78 kohta ja edellä alaviitteessä 10 mainitun asian CILFIT ym. osapuolten huomautukset, s. 3420 ja sitä seuraavat sivut.

45 — Julkisasiamies Capotortin edellä alaviitteessä 10 mainitussa asiassa CILFIT ym. esittämän, edellä alaviitteessä 42 mainitun ratkaisuehdotuksen 4 kohta; vrt. myös Pescatore, ”Interpretation of Community Law and the Doctrine of ‘Acte Clair’”, *Legal Problems of an Enlarged European Community*, 1972, s. 27 ja erityisesti s. 41 sekä s. 43 ja 44.

88. Oikeussäännön soveltaminen liittyy siis itse asiassa välittömästi oikeussäännön tulkintaan, ja kun yhteisöjen tuomioistuin viittaa asiassa CILFIT ym. antamassaan tuomiossa siihen, ”miten yhteisön oikeutta on sovellettava”, tässä yhteydessä on aina ajateltava myös sitä, ”miten yhteisön oikeutta on tulkittava”, sillä tästä ilmenee, miten sitä on sovellettava. Asiassa CILFIT ym. annettussa tuomiossahan on loppujen lopuksi kysymys juuri siitä, kuinka laaja EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukainen ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuus on yhteisön oikeuden tulkintaa koskevien kysymysten osalta.⁴⁶

89. Yhteisöjen tuomioistuin ei siis ole asiassa CILFIT ym. antamassaan tuomiossa määrittelyt rajalinjaa tulkintaa vaativien yhteisön säädösten ja sellaisten yhteisön säädösten välille, joita ei tarvitse tulkita, vaan se on pikemminkin tietystä määrin uskonut yhteisön oikeuden tulkinnan kansallisille ylimmän oikeusasteen tuomioistuimille näiden ”omalla vastuulla”.⁴⁷

90. Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin samanaikaisesti pyrkinyt rajoittamaan kansallisten tuomioistuinten harkintavalltaa ottaen huomioon — EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa asetetulla ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuudella — tavoitellun päämäärän, joka koskee yhteisön oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan ja soveltamisen varmistamista, ja estämään tiukoilla edellytyksillä mahdollisimman laajasti sen,

46 — Vrt. edellä 78 kohta ja edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 2 ja 3 kohta.

47 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 16 kohta.

että kansalliset tuomioistuimet saattaisivat käyttää tätä mahdollisuutta väärin.⁴⁸

91. Yhteisöjen tuomioistuin on tämän vuoksi ensinnäkin muotoillut tulkintaa koskevan epäilyn suppeasti ("niin ilmeistä, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle siitä, miten esille tullut kysymys olisi ratkaistava").

92. Vaatimuksella, että kansallinen tuomioistuin saa olla varma tässä tuomioistuimessa esiin tulleen kysymyksen ratkaisusta vain, jos se on varma siitä, että tulkinta olisi yhtä ilmeinen myös muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle, sekä vaatimuksella, että huomioon on otettava yhteisön oikeuden ominaispiirteet ja sen tulkinnasta johtuvat erityiset vaikeudet, pyritään kansallisen ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen harkintavallan rajojen tiettyyn objektivointiin. Kansallinen tuomioistuin ei siis yhtäältä saa pitää yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen merkitystä epäilyksettömänä vain omalta kannaltaan katsottuna, eikä se toisaalta saa todettaessaan, onko kyseisen säännöksen tai määräyksen tulkinnan katsottava olevan kaikkien perusteltujen epäilyjen yläpuolella tämän tuomioistuimen, muiden jäsenvaltioiden tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen

kannalta katsottuna, tukeutua pelkästään säännöksen tai määräyksen siihen sanamuotoon, joka on käsiteltävänä tässä tuomioistuimessa.⁴⁹

93. Onko tällainen objektivointi kuitenkin todella onnistunut? Lähemmin tarkasteltuna kansallisen ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen harkintavallalle asetetaan näillä vaatimuksilla objektiiviset rajat nimittäin vain näennäisesti tai rajoitetussa määrin.⁵⁰

94. Kansallinen tuomioistuin nimittäin voi loppujen lopuksi tukeutua vain omaan arvostelukykyynsä, sillä se ei — selvästikään — voi tosiasiallisesti itse varmistua siitä, että tässä tuomioistuimessa esiin tulleen tulkintakysymyksen ratkaisu "olisi yhtä ilmeinen muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle".

95. On lisäksi kysyttävä, mitä tuomioistuinta — kaikkia kaikkien jäsenvaltioiden tuomioistuinta, vain ylimmän oikeusasteen tuomioistuinta, vastaavia erikoistuomioistuinta jne. — kansallisen tuomioistuimen on ajateltava ja missä määrin näihin mahdollisesti sisältyvät myös kansalliset hallintoviran-

48 — Asiassa CII.FIT ym. annetun tuomion taustaksi ks. lisäksi esim., mitä julkisasiamies Tizzano on todennut edellä alaviitteessä 14 mainitussa asiassa Lyckeskog 21.2.2002 esittämänsä ratkaisuehdotuksen 56 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa.

49 — Vrt. edellä alaviitteessä 39 mainittu Bebrin artikkeli, s. 169.

50 — Ks. mitä jo julkisasiamies Capotorti on todennut edellä alaviitteessä 10 mainitussa asiassa CII.FIT ym. esittämänsä, edellä alaviitteessä 42 mainitun ratkaisuehdotuksen, 9 kohdassa; samoin edellä alaviitteessä 45 mainittu Pescatoren artikkeli, s. 42.

omaiset, mitä seikkaa on tutkittava nyt esillä olevassa asiassa.⁵¹

96. Koska kansallinen tuomioistuin ei kuitenkaan lopulta voi arvioida asiaa muutoin kuin omalta kannaltaan, on voitava kysyä, missä määrin kansallinen tuomioistuin voi katsoa, että jollain toisella tuomioistuimella tai yhteisöjen tuomioistuimella on esiin tulleesta tulkintakysymyksestä eri käsitys kuin sillä, kun asia on sille itselleen *ilmeinen*.⁵²

97. Kansallinen tuomioistuin voi kuitenkin niiden yhteisön oikeuden kielellisten ominaispiirteiden ja sen tulkinnasta johtuvien erityisten vaikeuksien, jotka on asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukaan otettava huomioon, perusteella olla velvollinen epäilemään, onko asia tällä tavalla ilmeinen muille tuomioistuimille tai yhteisöjen tuomioistuimelle. Sen on tältä osin otettava erityisesti huomioon, että tulkinta voi muiden kieliversioiden perusteella olla erilainen ja että siinäkin tapauksessa, että nämä muut kieliversiot vastaavat tuomioistuimen oman-

kielistä versiota, oikeudellisilla käsitteillä, jotka ovat sille itselleen tuttuja kansallisen oikeusjärjestyksen perustella, ei välttämättä ole samaa tai vastaavaa sisältöä muissa kansallisissa oikeuksissa ja yhteisön oikeudessa.

98. Myös yhteisöjen tuomioistuimen mainitsemat yhteisön oikeuden (kielelliset) ominaispiirteet ja sen tulkinnasta johtuvat erityiset vaikeudet on kuitenkin pelkästään — ikään kuin varoituksena — *otettava huomioon*, eikä kansallisen tuomioistuimen suinkaan itse tarvitse ”ymmärtää” niitä kokonaisuudessaan.

99. Katson näin ollen, ettei asiassa CILFIT ym. annettua tuomiota voida ymmärtää niin, että kansallinen tuomioistuin olisi esimerkiksi velvollinen tutkimaan yhteisön oikeuden säännöstä tai määräystä kaikilla yhteisön virallisilla kielillä.⁵³ Tämä asettaisi kansallisille tuomioistuimille käytännössä kestävämmän taakan ja rajoittaisi kansallisille ylimmän oikeusasteen tuomioistuimille asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukaisesti uskoton — vaikkakin rajoitetun — toimivalan sellaisten yhteisön oikeutta koskevien kysymysten osalta, joihin annettavasta vastauksesta ei ole epäilyjä, tosiasiallisesti pelkäksi retoriikaksi tai ”taktiseksi siirroksi”.⁵⁴

51 — Tältä osin ks. jäljempänä 116 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

52 — Kriittinen esitys tästä edellytyksestä ja lukuisia esimerkkejä on Wattelin artikkelissa ”Köbler, Cilfit and Welthgrove: We Can't Go On Meeting Like This”, *CML Rev.* 2004, s. 177 ja erityisesti s. 179.

53 — Vrt. julkisasiamies Jacobsin 10.7.1997 esittämä ratkaisuehdotus asiassa C-338/95, Wiener SI, tuomio 20.11.1997 (Kok. 1997, s. I-6495, ratkaisuehdotuksen 65 kohta) ja julkisasiamies Tizzanon edellä alaviitteessä 14 mainitussa asiassa Lyckeskog esittämän ratkaisuehdotuksen 75 kohta.

54 — Näin edellä alaviitteessä 39 mainitussa Rasmussenin artikkelissa, s. 242.

100. On siis katsottava, ettei asiassa CILFIT ym. annetussa tuomioissa asetettuja vaatimuksia voida ymmärtää jonkinlaiseksi kansallisille ylimmän oikeusasteen tuomioistuimille tarkoitetuksi kaavamaisesti sovellettavaksi ratkaisuohejeksi, jonka perusteella voitaisiin vetää objektiivinen ja selvä rajalinja sellaisten tulkintakysymysten, joita tällaiset tuomioistuimet saavat poikkeuksellisesti ratkaista itse, ja sellaisten tulkintakysymysten välille, jotka on saatettava yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistaviksi. Nämä vaatimukset eivät voi toimia minään sellaisena arviointiperusteena, jonka perusteella voitaisiin todeta "objektiivisesti", milloin yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen merkitys on niin ilmeinen, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle tulkinnan osalta.⁵⁵

101. Tämä liittyy siihen, ettei oikeudellinen säännös tai määräys voi "sellaisenaan" olla yksiselitteinen, selvä tai merkitykseltään epäilyksetön.⁵⁶ Kuten olen jo edellä toden-

nut, oikeussäännön tulkinta sisältää nimitäin aina ymmärrysproessin, jota ei sellaisenaan voida "ilmaista matemaattisesti",⁵⁷ mikä pätee erityisesti yhteisön oikeuteen, jossa on monia tulkintaa koskevia muuttujia, joihin sisältyy jopa oikeuden dynaaminen kehittyminen.⁵⁸ Kuitenkin juuri sen vuoksi, että on loppujen lopuksi mahdotonta tai vain rajoitetusti mahdollista esittää objektiivisesti, milloin oikeussäännön tulkinta on niin ilmeinen, ettei se jätä tilaa vähäisellekään perustellulle epäilylle,⁵⁹ tämän toteaminen

55 — Jokaisella lainkäyttäjällä on luonnollisestikin kokemusta siitä, että on olemassa säännöksiä, joiden merkitys ilmenee heti selvästi tai joka tapauksessa selvästi tulee esin tulkintaprosessin jälkeen tai jopa on järkevästi tarkasteltuna ainoa mahdollinen. Ongelmana kuitenkin on, että tulkintaprosessia, jonka perusteella tuomari päätyy tähän ratkaisuun, ei voida objektiivoida eikä siten myöskään määrittää etukäteen, ja juuri tämä ongelma on perustana myös asiassa CILFIT ym. annetussa tuomioissa.

56 — Pierre Pescatore on artikkelissaan "Das Vorabentscheidungsersuchen — Die Entwicklung des Systems", joka sisältyy teokseen 1952–2002: *Fünfzigjähriges Bestehen des Gerichtshofes der Europäischen Gemeinschaften (Kolloquium über die Zusammenarbeit zwischen dem Gerichtshof und den nationalen Gerichten)*, 3.12.2002, s. 17 ja erityisesti s. 27, todennut, että "normatiivisessa maailmassa, jossa elämme, mikään ei ole täysin selvää, koska jatkuvasti liikkeessä olevan järjestelmän monimerkisyys koskee kaikkia oikeudellisia kasitteita".

57 — Tämä perustuu itse oikeuden luonteeseen, sillä oikeus on olemukseltaan sidottu kielellisen ilmaisen mahdollisuuksiin ja on tämän vuoksi yhtä epätarkka ja epätäydellinen kuin kieli itse. Oikeudellinen tietämys ei ole objektiivista tietämystä luonnontieteellisessä mielessä (tätä käsitettä on tosin luonnontieteellisessäkin yhteydessä käytettävä vain varovaisuutta noudattaen). Lainkäyttö ei tämän vuoksi ole käytännössä koskaan puhdas tietämysprosessi tai mekaaninen subsumptioprosessi, vaan se sisältää myös ratkaisuelemtin, mikä ilmenee myös erittäin hienosti tuomioistuinfrasaista "on ratkaissut" / "dit pour droit". Vrt. tältä osin Larenz ja Canaris, *Methodenlehre der Rechtswissenschaften*; 3. laitos, 1995, s. 28 ja sitä seuraavat sivut sekä Schübel-Pfister, *Sprache und Gemeinschaftsrecht: die Auslegung der mehrsprachig verbindlichen Rechtstexte durch den Europäischen Gerichtshof*, 2004, s. 112 ja 113.

58 — Ks. edellä alavitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 20 kohta.

59 — Sallittuja tulkintamenetelmiä voidaan toki luetella, kuten yhteisöjen tuomioistuin on asiassa CILFIT ym. antamassaan tuomiossa tehnyt yhteisön oikeuden osalta, mutta näidenkään menetelmien käyttäminen ei tarkkaan ottaen johda mihinkään yhteen oikeaan tulokseen. Vaikka eri tulkintaperusteet asetettaisiin arvojärjestykseen, tietty harkintavalta on väistämätön. Tulkinnan lähtökohla ja — tältä osin oikeustieteelliset menetelmäopin eivät ole yksimielisiä — päätepiste on yleensä teksti, josta oikeus ilmenee, mutta näiden välillä on laaja kenttä, jossa on useita kulkukelpoisia väyliä. Sen, joka ei halua hyväksyä näitä toteamuksia jo metodologisista tai oikeustieteellisistä tietoteoriaan liittyvistä syistä, on ainakin myönnettävä, että tulkinta — erityisesti yhteisön oikeudessa — on prosessi, jossa on monia muuttujia, minkä vuoksi on todennäköistä, että vaikka kaksi tuomioistuinta mahdollisimman tarkkaan ottaisi huomioon yhteisön oikeuden ominaispiirteet ja noudattaisi vastaavia tulkintamenetelmiä, ne voivat päätyä erilaisiin tulkintatuloksiin.

on viime kädessä jätettävä sen kansallisen tuomioistuimen arvioitavaksi, jossa tämä kysymys on tullut esiin.⁶⁰

102. Asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa asetettujen edellytysten pitää kuitenkin velvoittaa kansallista tuomioistuinta niin, ettei se — pelkästään omasta näkökulmastaan ja käsiteltävänään olevan säännöksen tai määräyksen sanamuodon perusteella — katso harkitsemattomasti, että yhteisön säännöksen tai määräyksen tulkinnasta ”ei ole epäilyjä”. Edellytysten on tehtävä kansallinen tuomioistuin tietoisesti yhteisön oikeuden erityisominaisuuksista ja siten varoitettava hätköidyistä tai yksipuolisista päätelmistä ja tällä tavoin johdettava ”harkittuun varmuuteen”.⁶¹ Tämän ”varmuuden” on oltava sellaisen asiantuntijan varmuus, joka ryhtyy tutkimaan yhteisön oikeuteen liittyvää kysymystä tietoisena yhteisön oikeuden perusominaisuuksista.⁶²

ii) Tilanne asiassa CILFIT ym. annetun tuomion jälkeen

103. Asiassa CILFIT ym. annettu tuomio voitaisiin nyt kyseenalaistaa kokonaisuudes-

saan. Tämän tuomion soveltamista koskevien vaikeuksien vuoksi on kuitenkin aiheellista tehdä muutamia lyhyitä huomautuksia, vaikka asian osapuolet eivät olekaan käyttäneet nyt vireillä olevaa menettelyä hyväkseen kyseenalaistaakseen asiassa CILFIT ym. annetun tuomion periaatteellisella tasolla.

104. Siitä huolimatta, kuinka epätarkkoja asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa vahvistetut edellä tarkastellut arviointiperusteet ovat konkreettiselta merkitykseltään, on vaikeaa määrittellä perustamissopimuksen perusteella käyttökelpoisempaa tai objektiivisempaa ”suodatinjärjestelmää” sille, mitkä tulkintakysymykset on saatettava yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi ja mitkä on jätettävä kansallisten ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten ratkaistaviksi. Esimerkiksi ehdotus, jonka julkisasiamies Jacobs esitti asiassa Wiener SI ja jonka mukaan asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa vahvistettuja ”edellytyksiä” pitäisi soveltaa vain, jos esitetään kysymys, jolla on yleistä merkitystä, ja jos yhdenmukainen tulkinta on tosiasiallisesti tarpeen,⁶³ tarkoittaa varmaankin sentyyppisiä kysymyksiä, jotka kipeimmin tarvitsevat yhteisöjen tuomioistuimen selvitystä, mutta kysymyksen merkityksen ja yhteisön oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan tarpeellisuuden arvioiminen aiheuttaa mielestäni kuitenkin kansallisten ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten näkökulmasta vielä lisävaikeuksia ja tekee näiden tuomioistuinten harkittavallan rajoista vielä epätarkemmat.

60 — Esimerkiksi Pescatore on samansuuntaisesti viitannut *acte clair* -opin yhteydessä aivan oikein siihen, että tuomarin toteamuksessa, että säännös tai määräys on ”selvä”, on itse asiassa kysymys keinosta, jolla päätetään ja ratkaistaan tulkintaa koskeva keskustelu ja jolla tuomari todellisuudessa tuo pelkästään esiin oman tulkintansa tästä säännöksestä tai määräyksestä (edellä alaviitteessä 45 mainittu artikkeli, s. 41).

61 — Vrt. myös julkisasiamies Tizzanon edellä alaviitteessä 14 mainitussa asiassa Lyckeskog esittämän ratkaisuehdotuksen 75 kohta.

62 — Vrt. Timmermans, ”Over de prejudiciële procedure en ‘acte clair’”, *Mok-aria: opstellen aangeboden aan prof. mr. M. R. Mok ter gelegenheid van zijn 70e verjaardag*, 2002, s. 349 ja erityisesti s. 354; Dausen, *Vorabentscheidungsverfahren*, 2. laitos, 1995, s. 113; Holoubek, ”Vorlageberechtigung und Vorlageverpflichtung”, *Das EuGH-Verfahren in Steuer-sachen*, 2000, s. 45 ja erityisesti s. 61.

63 — Julkisasiamies Jacobsin edellä alaviitteessä 53 mainitussa asiassa Wiener SI esittämän ratkaisuehdotuksen 64 kohta.

105. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin onnistuisi muotoilemaan sille, milloin ylimpien oikeusasteiden tuomioistuimet ovat velvollisia esittämään ennakkoratkaisupyynnön, selvemmät arviointiperusteet kuin ne, jotka ilmenevät asiassa CILFIT ym. annetusta tuomiosta, sen mahdollisuuden sallimiseen, että kansalliset ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet voivat ratkaista tulkintakysymyksiä itsenäisesti, liittyy kuitenkin edelleen väistämättä tietynasteista harkintavaltaa eli subjektiivinen osa. Se, onko jonkin tällaisen kansallisen tuomioistuimen ”epäilyksettömänä” pitäminen tulkinta ”oikea”, käy lopulta varmasti ilmi vasta yhteisöjen tuomioistuimen mahdollisesta tuomiosta (eli siitä, onko kyseinen tulkinta tämän tuomion mukainen). Tämä seikka on erityisen hankala, koska asiassa Köbler annetusta tuomiosta seuraa, että EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukaisen ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuden laiminlyönti kuuluu niihin näkökohtiin, jotka on otettava huomioon sen osalta, onko valtio korvausvelvollinen vahingoista, jotka on aiheutettu kansallisen ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen yhteisön oikeuden vastaisella päätöksellä, minkä arvioiminen kuuluu toimivaltaisille kansallisille tuomioistuimille.⁶⁴

106. Jos edelleen jäljelle jäänyttä harkintavaltaa johdonmukaisesti tarkastelemalla voitaisiin näin ollen yhtäältä mahdollisesti päätyä ratkaisuun, jonka mukaan kansalliset

ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet pääsetään tätä taustaa vasten viime kädessä vapaiksi vastuusta, toisaalta voitaisiin CILFIT-järjestelmän, sellaisena kuin se on tällä hetkellä tai muutettuna, vaihtoehtona ajatella, että palattaisiin siihen, että kansallisilla ylimmän oikeusasteen tuomioistuimilla on ehdoton velvollisuus pyytää ennakkoratkaisua.⁶⁵ Viimeksi mainittu voisi tulla kyseeseen ennen kaikkea, kun otetaan huomioon, että koska ennakkoratkaisukysymys voidaan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaan ratkaista yksinkertaistetussa menettelyssä antamalla perusteltu määräys, yhteisöjen tuomioistuimen tasolla on nykyään käytössä yhdistetyissä asioissa Da Costa en Schaake ym. annetussa tuomiossa ja asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa esiin tuotuja arviointiperusteita olennaisilta osiltaan heijastava ”suodatinjärjestelmä”.

107. Käytännön näkökulmasta on kuitenkin — vaikkakaan tälle ei pidä antaa ratkaisevaa merkitystä — otettava huomioon, että myös se, että yhteisöjen tuomioistuin käsittelee ennakkoratkaisukysymyksiä yksinkertaistetussa menettelyssä vuoropuhelussa kansallisten tuomioistuinten kanssa, vie aikaa. Huolimatta kaikista epäilyistä ja siitä, että asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukainen järjestelmä on lähtökohtaisesti altis arvostelulle, on lisäksi kysyttävä, voiko yhteisöjen tuomioistuin täyttää tehtävänsä sen varmistajana, että perustamissopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia, kun yhteisössä on 25 jäsenvaltiota ja yhteisön

64 — Asia C-224/01, Köbler, tuomio 30.9.2003 (Kok. 2003, s. I-10239, 55 kohta); tätä koskevan kriittisen näkemyksen osalta ks. edellä alaviiteessä 52 mainittu Wattelin artikkeli, s. 177 ja erityisesti s. 178 ja sitä seuraavat sivut.

65 — Ja siten jätettäisiin tulkintakysymysten ”suodattaminen” kokonaan yhteisöjen tuomioistuimen tehtäväksi.

säännöstö kasvaa jatkuvasti, ilman, että se ainakin tietyissä rajoissa luottaa kansallisten tuomioistuinten harkintakykyyn — sanan varsinaisessa merkityksessä —, vaikka tämä työnjako voi käytännössä aiheuttaa vaikeuksia.

108. Tämän vuoksi tarkastelen seuraavaksi, miten pääasian oikeudenkäynnissä esille tulleisiin kysymyksiin on vastattava asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukaisen tämänhetkisen oikeuskäytännön perusteella.

iii) Nyt esillä olevan asian erityispiirteet — ennakkoratkaisupyyntöön esittämisvelvollisuuden automaattisuus

109. Edellä esitetyt toteamukset on pidettävä mielessä, kun vastataan nyt käsiteltävänä olevassa asiassa esiin tulleeseen kysymykseen, voiko kansallisessa ylimmän oikeusasteen tuomioistuimessa olla kysymys sellaisesta asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa tarkoitettusta tilanteesta, jossa tulkinnasta ei ole epäilyjä, kun on olemassa tämän tuomioistuimen käsityksen kanssa ristiriidassa oleva tulkinta, jonka jonkin toisen jäsenvaltion kansallinen tulliviranomainen on esittänyt sitovassa tariffitiedossa. Komission mielestä tähän kysymykseen on vastattava kieltävästi, kun taas muut asian käsittelyyn osallistuneet — asioita argumentaatiossaan eri tavoin painottaen — katsovat, ettei tämäntyyppinen tariffitieto automaattisesti merkitse, että tulkinnasta on kansallisen tuomioistuimen kannalta katsottuna epäilyjä.

110. Aluksi on todettava, että oikean tulkinnan ”ilmeisyys” ei yleensä kyseenalaistu sen johdosta, että on selvästi olemassa ”kaksi” selitystä, koska — kuten edellä on todettu — säännös tai määräys ei milloinkaan voi olla ”sellaisenaan” yksiselitteinen ja selvä, vaan tulkintaan kuuluu aina jonkinkokoinen ratkaisui- tai arviointiosa eli subjektiivinen tekijä.

111. Saattaa olla, että kansallisen tulliviranomaisen tulkinta voi siitä riippuen, miten sitä on argumentoitu, saada kansallisen tuomioistuimen näkemään asian eri tavalla ja siten epäilemään omaa tulkintaansa. Kuten Alankomaiden hallitus on todennut, kansallisen ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen näkökulmasta saattaa kuitenkin toisaalta olla myös selvää, että kansallisen tulliviranomaisen tulkinta on virheellinen tai että tulliviranomainen on erehtynyt.

112. Tämä ei tietenkään pidä paikkaansa vain siinä tapauksessa, että kansallisen tuomioistuimen tiedossa on kansallisen viranomaisen poikkeava tulkinta, vaan lähtökohteisesti myös siinä tapauksessa, että saman maan tuomioistuinten tulkinnat poikkeavat toisistaan. Asiassa CILFIT ym. annetun tuomion mukaan ylimmän oikeusasteen tuomioistuinta tosin koskee tällaisessa tilanteessa vaatimus, että niiden on oltava varmoja siitä, että asia olisi yhtä ilmeinen myös muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle.

113. Kuten edellä on todettu, kysymyksessä on varoitus eli ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen "ajatuksellinen varmistuminen" eikä sellainen tekijä, josta tämä tuomioistuin voisi todella varmistua empiirisesti; toisaalta se, että kansallisen ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen tiedossa *todella* on toisen jäsenvaltion *tuomioistuimen* tulkinta, joka on ristiriidassa sen oman tulkinnan kanssa, näyttää mielestäni kuitenkin ainakin lähtökohtaisesti puhuvan sitä vastaan, että "asia olisi yhtä ilmeinen" "muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille".

114. Nyt esillä olevassa asiassa tämä voi kuitenkin jäädä avoimeksi. Myös se, koskeeko tämä kaikitteyppisiä vai vain tietyn tyyppisiä muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimia vai mahdollisesti jopa saman jäsenvaltion tuomioistuinta, voi jäädä samalla tavoin avoimeksi, koska nyt on joka tapauksessa kysymys jäsenvaltion *tulliviranomaisesta*.

115. Sen, että on olemassa tällaisen viranomaisen antama sitova tariffitieto, jossa tulkitaan yhdistettyä nimikkeistöä tavalla, johon kansallinen ylimmän oikeusasteen tuomioistuin ei yhdy, ei mielestäni tosiasiallisesti tarvitse horjuttaa tämän tuomioistuimen varmuutta, koska se, miten yhdistettyä nimikkeistöä on tulkittava, ei ole yhtä ilmeistä myöskään muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille.

116. Tässä yhteydessä on viitattava myös siihen, ettei vaatimusta, että tuomioistuimen on oltava varma siitä, että asia on ilmeinen muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille, enää toisteta asiassa CILFIT ym. annetun tuomion tuomiolauselmassa, vaan siinä viitataan sen sijaan "vaaraan oikeuskäytäntöjen eroavaisuuksien syntymisestä yhteisön alueella". Tämä vaara selvästikin aktualisoituu, jos kansallinen ylimmän oikeusasteen tuomioistuin poikkeaa tai aikoo poiketa tiedosaan olevasta toisen jäsenvaltion kansallisen tuomioistuimen ratkaisusta. Siinä tapauksessa, että kyse on jäsenvaltion kansallisen tulliviranomaisen antamasta tariffitiedosta, ei sitä vastoin ole ilman muuta selvää, että myös esimerkiksi tämän jäsenvaltion kansallinen tuomioistuin yhtyy tulliviranomaisen tulkintaan ja että myös vaara oikeuskäytäntöjen eroavaisuuksien syntymisestä on olemassa, jos jonkin toisen jäsenvaltion tuomioistuin poikkeaa tästä tulkinnasta. Asia voitaisiin ilmaista myös niin, että keskusteluun, jota yhteisön oikeuden tulkinnasta käydään EY 234 artiklassa luodussa yhteistyöjärjestelmässä, osallistuvat yhteisöjen tuomioistuin ja kansalliset tuomioistuimet mutta eivät kansalliset hallintoviranomaiset.

117. Jos siis joku — kuten nyt esillä olevassa asiassa — vetoaa kansallisessa ylimmän oikeusasteen tuomioistuimessa toisen jäsenvaltion tulliviranomaisen antamaan sitovaan tariffitietoon, joka ei vastaa kansallisen ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen oikeana pitämää yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa, tämä tuomioistuin ei kuitenkaan ole automaattisesti velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle kysymystä yhdistetyn

nimikkeistön tulkinnasta. Sen on pikemminkin itse arvioitava, saako se olla ”varma” siitä, miten yhdistettyä nimikkeistöä on tulkittava. Sitovaan tariffitietoon sisältyvä tulkinta ja argumentit, joilla tätä tulkintaa mahdollisesti tuetaan, voivat — aivan kuten kaikki muukin kyseessä olevan tulkintakysymyksen yhteydessä merkityksellinen informaatio — tällöin vahvistaa tai heikentää tuomioistuimen varmuutta.

118. Vallanjaon käsitteellä, jonka Itävallan hallitus on tuonut esiin, ei itse asiassa ole mitään merkitystä nyt esillä olevassa asiayhteydessä, koska kysymys ei ole siitä, sitooko kansallisen viranomaisen oikeudellinen käsitys kansallista tuomioistuinta, vaan pelkääntään siitä, missä määrin tämä — toinen — oikeudellinen käsitys johtaa siihen, että esiin tullut tulkintakysymys on saatettava yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jotta siihen saataisiin — riippumaton — ratkaisu.

119. Täydellisyysden vuoksi on vielä tarkasteltava — EY 234 artiklassa säännellyllä ennakkoratkaisumenettelyllä ja erityisesti tämän määräyksen kolmannessa kohdassa asetetulla ennakkoratkaisupyynnön esittämismenettelyllä — tavoiteltua päämäärää, joka koskee yhteisön oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan ja soveltamisen varmistamista ja johon eräät asian käsittelyyn osallistuneet ovat aiheellisesti viittaneet.

120. Tältä osin on huomautettava yleisesti, että täydellinen yhdenmukaisuus voitaisiin varmistaa vain, jos todella jokainen (merkityksellinen) tulkintakysymys, joka tulee esiin kansallisessa ylimmän oikeusasteen tuomioistuimessa, saatettaisiin yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Järjestelmä ei kuitenkaan tällöinkään olisi täydellinen, niin kauan kuin — kuten tilanne on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan — kansallinen tuomioistuin saa itse arvioida, onko yhteisön oikeutta koskevalla kysymyksellä merkitystä pääasian oikeudenkäynnin kannalta,⁶⁶ sillä myös tämä arviointi edellyttää jälleen tiettyä käsitystä yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen, johon esimerkiksi jokin asianosainen on vedonnut, sisällöstä ja soveltamisalasta.⁶⁷

121. *Kaikki työnjako*, joka vallitsee yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välillä yhteisön oikeuden mukaisen oikeussuojan yhteydessä, vaikuttaa siis tietyssä määrin yhteisön oikeuden tulkinnan ja soveltamisen yhdenmukaisuuden asteeseen, joten kysymys on vain siitä, mihin

66 — Vrt. edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT ym., tuomion 10 kohta sekä mm. asia 180/83, Moser, tuomio 28.6.1984 (Kok. 1984, s. 2539, 6 kohta); asia 247/86, Alsattel, tuomio 5.10.1988 (Kok. 1988, s. 5987, 8 kohta); asia C-127/92, Enderby, tuomio 27.10.1993 (Kok. 1993, s. I-5535, Kok. Ep. XIV, s. I-429, 10 kohta); asia C-30/93, AC-ATEL Electronics, tuomio 2.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2305, 19 kohta) ja asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4921, 59 kohta).

67 — Ei saa myöskään jättää huomiotta, että myös tuomiot, kuten juuri asiassa CILFIT ym. annettu tuomio osoittaa, edellyttävät tulkintaa — sillä sovellettavuus tai merkitys usein ovat ratkaisuvia seikkoja yhteisön oikeutta koskevia kysymyksiä ratkaistaessa — ja että tämän vuoksi myös acte éclairé -tapauksessa kansallisille tuomioistuimille jää toisinaan huomattavasti harkintavaltaa. Tältä osin vrt. Kanninen, ”La marge de manoeuvre de la juridiction suprême nationale pour procéder à un renvoi préjudiciel à la Cour de justice des Communautés européennes”, Colneric ym. (toim.), *Une communauté de droit: Festschrift für Gil Carlos Rodríguez Iglesias*, 2003, s. 611 ja erityisesti s. 616.

ja miten rajat vedetään perustamissopimuksesta ilmenevien ohjeiden mukaan ja asiassa CILFIT ym. annetun tuomion perusteella.

122. Edellä esiin tuoduista syistä olen nyt esillä olevassa asiassa näin ollen sitä mieltä, että se, että on olemassa toisen jäsenvaltion kansallisen tulliviranomaisen antama sitova tariffitieto, ei vie kansalliselta ylimmän oikeusasteen tuomioistuimelta mahdollisuutta ratkaista tässä tuomioistuimessa esiin tullutta tulkintakysymystä omalla vastuullaan siten kuin asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa tarkoitetaan.

iv) Ennakkoratkaisupyynnön esittämiskyvöllisyys yhdenvertaisuusperiaatteen perusteella

123. Intermodal on lopuksi väittänyt, että yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan yhdistettyä nimikkeistöä on samanlaisissa tapauksissa sovellettava samalla tavalla ja että kansallinen tuomioistuin ei tämän vuoksi voi missään tapauksessa poiketa sitovasta tariffitiedosta esittämättä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä, jotta turvattaisiin yhdistetyn nimikkeistön samanlainen ja yhdenmukainen soveltaminen.

124. Yksittäistapausta koskevien oikeudellisten tointen, kuten sitovan tariffitiedon, luonteeseen ensinnäkin kuuluu, että niihin voi lähtökohtaisesti vedota vainse, jolle toimi on

osoitettu. Ei näin ollen voida luonnollisestikaan pitää poissuljettuna, että jonkun kolmannen osalta tehdään ratkaisu, joka poikkeaa tästä oikeudellisesta toimesta, ja tältä kannalta katsottuna on vaarana, että kolmatta kohdellaan sen tavaroiden luokittelun osalta eri tavalla kuin tietyn sitovan tariffitiedon haltijaa. Yhteisön lainsäätäjä olisi vaihtoehtoisesti voinut valtuuttaa kansalliset tulliviranomaiset antamaan yleisesti sitovia tariffitietoja, joihin siis olisivat voineet vedota kaikki henkilöt, jotka ilmoittavat vastaavia tavaroita tulliselvitykseen jossakin jäsenvaltiossa. Tällaiset yleisesti sovellettavat tariffitiedot olisivat kuitenkin vastanneet luokittelua koskevaa asetusta, joiden antaminen on varattu komissiolle ja joiden antamista ei järkevästi ajateltuna myöskään pidä hajauttaa tai siirtää yksittäisille kansallisille tulliviranomaisille.

125. Tämänhetkisessä muodossaan sitovat tariffitiedot ainakin parantavat oikeusvarmuutta ja — sellaisten toimenpiteiden, kuten luokittelua koskevien asetusten, välityksellä, joita komission on toteutettava — edistävät yhteisön tullioikeuden soveltamisen yhdenmukaisuutta, vaikka tätä ei voidakaan taata täydellisesti.

126. Tämän vuoksi en toistaiseksi katso, että olemassa oleva sitovien tariffitietojen mekanismi olisi sellaisenaan yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen, tosin tätä koskevaa kysymystä ei ole tällä tavalla esitettykään nyt esillä olevassa asiassa.

127. Vaikka tämä järjestelmä — ainakin tilapäisesti — sallii esimerkiksi kansallisen tulliviranomaisen ja kansallisen tuomioistuimen erilaisista tulkinnoista johtuvat epäyhdenvertaisuudet, en kuitenkaan katso, että tämän vuoksi voisi olla perusteltua muuttaa kansallisilla ylimmän oikeusasteen tuomioistuimilla olevan ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuden laajuutta, sellaisena kuin se perustuu EY 234 artiklan kolmanteen kohtaan ja sellaisena kuin sitä on tulkittu asiassa CILFIT ym. annetussa tuomiossa.⁶⁸

v) Asiassa CILFIT ym. annetun tuomion perusteella nyt esillä olevan asian osalta tehtävät päätelmät

128. Kaiken edellä todetun perusteella voidaan asiassa CILFIT ym. annettu tuomio huomioon ottaen todeta ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen osalta seuraavaa:

1. Jos asianosainen vetoaa kansallisessa ylimmän oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeusriidassa, joka koskee tietyn tavaran luokittelua yhdistettyyn nimikkeistöön, kansallisen tulliviranomaisen käsitykseen, jonka tämä viranomainen on ilmaissut samantapaisen/samankaltaisen tavaran osalta

kolmannelle antamassaan sitovassa tariffitiedossa, kyseinen tuomioistuin ei ole siinä tapauksessa, että se pitää jotain muuta kuin tästä sitovasta tariffitiedosta ilmenevää yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa oikeana, automaattisesti velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä yhdistetyn nimikkeistön tulkinnasta.

2. Kyseinen kansallinen ylimmän oikeusasteen tuomioistuin saa ratkaista yhdistetyn nimikkeistön tulkinnan osalta esille tulleen kysymyksen omalla vastuullaan, jos se on varma oman tulkintansa oikeellisuudesta, vaikka kansallisen tulliviranomaisen kanta poikkeaa siitä.

3. Sen on tässä tarkoituksessa kuitenkin otettava huomioon yhteisön oikeuden ominaispiirteet ja sen tulkinnasta johtuvat erityiset vaikeudet ja — ainakin sitovaan tariffitietoon sisältyvän tulkinnan ja tämän tulkinnan tueksi esitetyt argumentit huomioon ottaen — saavutettava varmuus siitä, että yhdistetyn nimikkeistön tulkinta olisi näiden seikkojen valossa yhtä ilmeinen myös muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle.

4. Yhdenvertaisuusperiaate ei millään tavalla muuta kansallisilla ylimmän oikeusasteen tuomioistuimilla ennakkoratkaisupyynnön esittämisen osalta olevan velvollisuuden tällä tavalla todettua laajuutta.

68 — Tätä toteamusta voidaan lisäksi soveltaa — itse asiassa etenkin — siltä osin kuin on kysymys muiden kuin ylimmän oikeusasteen tuomioistuinten velvollisuudesta esittää ennakkoratkaisupyynnö.

B Toinen ennakkoratkaisukysymys

129. Toinen ennakkoratkaisukysymys koskee sitä, onko yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 8709 tulkittava niin, että se kattaa ajoneuvot, joilla on sellaiset ominaisuudet ja ominaispiirteet kuin nyt esillä olevassa asiassa kyseessä olevilla ajoneuvoilla.

1. Asian käsittelyyn osallistuneiden keskeiset lausumat

130. Tariffiluokittelun osalta huomautuksia ovat esittäneet komissio, Alankomaiden hallitus ja Intermodal.

131. Komissio pitää nyt esillä olevassa asiassa ratkaisevana ennen kaikkea nimikettä 8709 koskevien harmonoidun järjestelmän selitysten kohtaa, jonka mukaan tämäntyyppisiä traktoreita käytetään ”myös — — telakoilla, varastoissa jne.”, sillä vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan käyttötarkoitus voi olla objektiivinen tariffiluokitteluperuste. Komissio viittaa siihen, että nyt kyseessä olevat ajoneuvot on kehitetty erityisesti trailereiden käsittelyyn jakelukeskuksissa ja suurissa varastoissa. Alankomaiden hallitus yhtyy pääasiallisesti Gerechthofin käsitykseen sekä Hoge Raadin julkisasiamiehen pääasian oikeudenkäynnissä esittämiin toteamuksiin, joiden mukaan kyseessä olevan

kaltaisia ajoneuvoja ei ole luokiteltava yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709. Hoge Raadin julkisasiamiehen toteamusten mukaan tämä nimike koskee yhtäältä sellaisia erityisen tyyppisiä ajoneuvoja, jotka itse kuljettavat tavaroita, ja toisaalta erityisen tyyppisiä traktoreita. Koska nyt kyseessä olevien ajoneuvojen nostotasoa käytetään vain perävaunujen kiinnittämiseen, ne eivät ole nimikettä 8709 koskeissa harmonoidun järjestelmän selityksissä tarkoitettuja tavarankuljetusajoneuvoja. Kyse ei voi olla myöskään tässä nimikkeessä tarkoitetuista traktoreista, koska näitä käytetään etupäässä pienten perävaunujen tai matkatavaravaunujen vetämiseen, mihin nyt kyseessä olevat ajoneuvot eivät sovellu. Intermodalin mukaan yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709 luokittelua vastaan puhuu vain se, että kyseessä olevat ajoneuvot eivät ole heikompia kuin traktorit, joita koskee yhdistetyn nimikkeistön nimike 8701. Koska harmonoidun järjestelmän selitysten sanamuodon mukaan tämä ero on kuitenkin olemassa vain *tavallisesti*, tämä seikka ei kaiken kaikkiaan estä luokittelemasta ajoneuvoja yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709.

2. Asian arviointi

132. Aluksi on muistutettava yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan oikeusvarmuus ja

valvonnan helpπους edellyttävät, että tavaroiden tariffiluokittelun ratkaisevana luokitteluperusteena on yleensä oltava tavaroiden objektiivisesti todettavat ominaispiirteet ja ominaisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty yhdistetyn nimikkeistön nimiketektissä ja nimikkeistön jaksojen tai ryhmien huomautusten teksteissä.⁶⁹

133. Komission yhdistetyn nimikkeistön osalta ja tulliyhteistyöneuvoston harmonoidun järjestelmän osalta laatimat selitykset auttavat huomattavasti yksittäisten tariffinimikkeiden sisällön tulkinnassa, vaikka ne eivät olekaan oikeudellisesti sitovia.⁷⁰

134. Aluksi on todettava, että yhdistetyn nimikkeistön nimike 8701 koskee yleisesti ”traktoreita”; kuten vastaavista harmonoidun järjestelmän selityksistä ilmenee, tämän on katsottava tarkoittavan esimerkiksi maataloustraktoreita mutta myös muita, esimerkiksi sellaisia teollisuudessa käytettäviä traktoreita, jotka on tarkoitettu mitä erilaisimpien kuormien vetämiseen ja joissa on enintään vähäpätöinen kuormalava; niissä voi lisäksi olla ohjaamo ja nosto- ja käsitelylaitteet työvälineiden tai kuormien kiinnittämistä varten.

69 — Vrt. mm. asia C-276/00, Turbon International, tuomio 7.2.2002 (Kok. 2002, s. I-1389, 21 kohta) ja edellä alaviitteessä 43 mainitut yhdistetyt asiat Lohmann ym., tuomion 30 kohta.

70 — Vrt. asia C-405/97, Mövenpick Deutschland, tuomio 28.4.1999 (Kok. 1999, s. I-2397, 18 kohta).

135. Näistä on erotettava sellaiset traktorit, jotka muodostavat yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8701 otsikon mukaan oman, traktoreiden yleisen luokan ulkopuolelle jätetyn luokan, joka kuuluu yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709, joka puolestaan kattaa erityyppisiä ”itseliikkuvia trukkeja”.

136. Yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 8709 koskevien harmonoidun järjestelmän selitysten perusteella on todettava, että tämän nimikkeen alaisuuteen kuuluvat traktorit ovat yleensä tyyppiltään sellaisia ”pieniä” traktoreita, joita käytetään tehtaissa, varastoissa, satamissa tai rautatieasemilla. Nämä eroavat muista traktoreista muun muassa alhaisen nopeutensa johdosta, sillä tämä on yleensä enintään 30–35 kilometriä tunnissa, ja niillä on pieni kääntösäde. Tällaisissa traktoreissa ei myöskään yleensä ole ohjaamo, ja niihin kuuluvat myös vetovaunut, joita ohjataan taluttaen.

137. Kuten Alankomaiden hallitus on huomauttanut, yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 8709 koskevat harmonoidun järjestelmän selitykset koskevat yhtäältä itseliikkuvia trukkeja, joissa on itsessään kuormalava ja jolle tai johon voidaan lastata tavaroita, ja toisaalta sen tyyppisiä traktoreita, jollaisia käytetään pienten perävaunujen vetämiseen rautatieasemilla mutta myös esimerkiksi satamissa ja varastoissa. Koska nyt esillä olevassa asiassa kyseessä olevissa ajoneuvoissa on ennakkoratkaisua pyytäneen tuo-

mioistuimen kuvailun mukaan vain nostotaso, jota käytetään perävaunujen kiinnittämiseen, tyyppiä varten eivät näyttäisi soveltuvan itseliikkuvat trukit, joilla itsellään kuljetaan tavaroita, vaan viimeksi mainitun kaltaiset traktorit.

138. Nyt esillä olevassa asiassa on kuitenkin merkitystä sillä, että harmonoidun järjestelmän selityksissä mainitaan tällaisten traktoreiden yhteydessä "pienet perävaunut" tai "matkatavaravaunut". Lisäksi viitataan siihen, että yhdistetyn nimikkeistön nimikkeessä 8709 tarkoitettujen traktorit ovat yleensä kevyempiä ja heikompia kuin yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8701 mukaiset traktorit.

139. Senkaltaisilla ajoneuvoilla, joista on kysymys nyt esillä olevassa asiassa, on kuitenkin muun muassa seuraavat ominaispiirteet: ne ovat — kuten Intermodal on itse todennut — yhtä vahvoja kuin yhdistetyn

nimikkeistön nimikkeessä 8701 tarkoitettujen traktorit, niissä on suljettu ohjaamo, eikä niitä käytetä — kuten traktoreita — matkatavaravaunujen kaltaisten pienten perävaunujen kuljettamiseen vaan niillä kuljetetaan trailereita tai perävaunuja, jotka voivat olla jopa niin sanottuja mega- tai jumbotrailereita.

140. Ajoneuvo, jolla on tällaiset ominaispiirteet, ei vastaa yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 8709 kuuluvien "pienien" itseliikkuvien trukkien tai traktoreiden tyyppiä, sellaisena kuin olen sen edellä luonnostellut harmonoidun järjestelmän selitysten perusteella.

141. Toiseen ennakkoratkaisukysymykseen on tämän vuoksi vastattava, että yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 8709 on tulkittava siten, ettei se kata ajoneuvoja, joilla on sellaiset ominaisuudet ja ominaispiirteet kuin kyseessä olevilla ajoneuvoilla.

V Ratkaisuehdotus

142. Edellä todetun perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

- 1) Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä, jossa asianosainen vetoaa — toisen jäsenvaltion tulliviranomaisen kolmannelle samantapaisen tavarantoiminnan osalta antamaan sitovaan tariffitietoon sisältyvään — luokitteluun, joka ei kansallisen tuomioistuimen käsityksen mukaan ole sopuosoitusta yhdistetyn nimikkeistön kanssa,
 - kansallinen tuomioistuin, jonka päätöksiin saa kansallisen lainsäädännön mukaan hakea muutosta, ei ole velvollinen pyytämään yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua kysymykseen, joka koskee tulkintaa tai — sikäli kuin kysymys ei, kuten sitovien tariffitietojen osalta, ole yhteisön toimielinten toimesta — pätevyyttä
 - kansallinen tuomioistuin, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, ei ole siinä tapauksessa, että se pitää jotain muuta kuin sitovasta tariffitiedosta ilmenevää yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa oikeana, automaattisesti velvollinen esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä yhdistetyn nimikkeistön tulkinnasta. Ylimmän oikeusasteen tuomioistuin saa ratkaista yhdistetyn nimikkeistön tulkinnan osalta esille tulleen kysymyksen omalla vastuullaan, jos se on varma oman tulkintansa oikeellisuudesta, vaikka kansallisen tulliviranomaisen kanta poikkeaa siitä. Sen on tässä tarkoituksessa kuitenkin otettava huomioon yhteisön oikeuden ominaispiirteet ja sen tulkinnasta johtuvat erityiset vaikeudet ja — ainakin sitovaan tariffitietoon sisältyvän tulkinnan ja tämän tulkinnan tueksi esitetyt argumentit huomioon ottaen — saavutettava varmuus siitä, että yhdistetyn nimikkeistön tulkinta olisi näiden seikkojen valossa yhtä ilmeinen myös muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle.
- 2) Yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 8709 on tulkittava siten, ettei se kata ajoneuvoja, joilla on sellaiset ominaisuudet ja ominaispiirteet kuin kyseessä olevilla ajoneuvoilla.